

Den Europæiske Unions Tidende

L 149

Dansk udgave

Retsforskrifter

48. årgang

11. juni 2005

Indhold

I	Retsakter, hvis offentliggørelse er obligatorisk	
★	Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 854/2005/EF af 11. maj 2005 om et flerårigt fællesskabsprogram til fremme af en sikrere brug af internettet og nye onlineteknologier ⁽¹⁾ ...	1
★	Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/14/EF af 11. maj 2005 om ændring af Rådets direktiv 72/166/EØF, 84/5/EØF, 88/357/EØF og 90/232/EØF og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/26/EF om ansvarsforsikring for motorkøretøjer ⁽¹⁾	14
★	Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/29/EF af 11. maj 2005 om virksomheders urimelige handelspraksis over for forbrugerne på det indre marked og om ændring af Rådets direktiv 84/450/EØF og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 97/7/EF, 98/27/EF og 2002/65/EF og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 2006/2004 (direktivet om urimelig handelspraksis) ⁽¹⁾	22

⁽¹⁾ EØS-relevant tekst.

I

(Retsakter, hvis offentliggørelse er obligatorisk)

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS AFGØRELSE Nr. 854/2005/EF

af 11. maj 2005

om et flerårigt fællesskabsprogram til fremme af en sikrere brug af internettet og nye onlineteknologier

(EØS-relevant tekst)

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION
HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 153, stk. 2,

under henvisning til forslag fra Kommissionen,

under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg ⁽¹⁾,

efter høring af Regionsudvalget,

i henhold til proceduren i traktatens artikel 251 ⁽²⁾, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Udbredelsen af internettet og brugen af nye onlineteknologier såsom mobiltelefoner vokser stadig støt i Fællesskabet. Samtidig bliver der ved med at være farer — især for børn — samt misbrug af teknologierne, og der dukker nye farer og nye former for misbrug op. For at sikre, at de muligheder, som internettet og de nye onlineteknologier byder på, udnyttes, må der gøres en indsats for at fremme en sikrere brug af disse medier og beskytte slutbrugere mod uønsket indhold.

(2) Handlingsplanen til gennemførelse af Lissabon-strategien, »e-Europa 2005«, har til formål at fremme udviklingen af sikre tjenester og applikationer og sikkert indhold på grundlag af en alment tilgængelig bredbåndsinfrastruktur.

Blandt målene er en sikker informationsinfrastruktur, udvikling, analyse og formidling af bedste praksis, benchmarking og et system til koordinering af strategier for informationssamfundet.

(3) De lovrammer, Fællesskabet er ved at opbygge for at tage fat på udfordringerne i forbindelse med digitalt indhold i informationssamfundet, omfatter nu regler vedrørende onlinetjenesteydelser, navnlig regler for uanmodet kommerciel e-post i direktivet om databeskyttelse inden for elektronisk kommunikation ⁽³⁾, og om vigtige aspekter af formidleransvar for tjenesteydere i direktivet om elektronisk handel ⁽⁴⁾ samt anbefalinger til medlemsstaterne, industrien, de berørte parter og Kommissionen med vejledende retningslinjer om beskyttelse af mindreårige i henstilling 98/560/EF ⁽⁵⁾.

(4) Der vil fortsat være behov for indgreb, både hvad angår indhold, der kan være skadeligt for børn, eller som slutbrugeren ikke ønsker at modtage, og på området ulovligt indhold, navnlig børnepornografi og racistisk materiale.

(5) Det ideelle er at skabe enighed på internationalt plan om retligt bindende grundregler, men dette vil ikke blive nemt at opnå. Og selv om det lykkes at skabe enighed, vil det ikke i sig selv være nok til at sikre, at reglerne gennemføres, og at de udsatte brugere beskyttes.

⁽³⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/58/EF af 12. juli 2002 om behandling af personoplysninger og beskyttelse af privatlivets fred i den elektroniske kommunikationssektor (EFT L 201 af 31.7.2002, s. 37).

⁽⁴⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/31/EF af 8. juni 2000 om visse retlige aspekter af informationssamfundstjenester, navnlig elektronisk handel, i det indre marked (EFT L 178 af 17.7.2000, s. 1).

⁽⁵⁾ Rådets henstilling 98/560/EF af 24. september 1998 om udvikling af den europæiske industris konkurrenceevne inden for audiovisuelle tjenester og informationstjenester gennem fremme af nationale rammer, der tager sigte på at opnå en sammenlignelig og effektiv beskyttelse af mindreårige og den menneskelige værdighed (EFT L 270 af 7.10.1998, s. 48).

⁽¹⁾ Udtalelse af 16.12.2004 (endnu ikke offentliggjort i EUT).

⁽²⁾ Europa-Parlamentets udtalelse af 2.12.2004 (endnu ikke offentliggjort i EUT) og Rådets afgørelse af 12.4.2005.

- (6) Gennem handlingsplanen for et sikrere internet (1999-2004), der blev vedtaget ved beslutning nr. 276/1999/EF ⁽¹⁾, har Fællesskabet ydet støtte, der har sat gang i et bredt udvalg af initiativer og skabt europæisk merværdi. Yderligere støtte vil gøre det muligt for nye initiativer til at bygge videre på de resultater, der allerede er nået.
- (7) Der er stadig brug for praktiske tiltag for at tilskynde brugerne til at anmelde ulovligt indhold til de kompetente instanser, for at fremme en vurdering af filtreringsteknologiers effektivitet samt benchmarking af disse teknologier, for at udbrede bedste praksis vedrørende adfærdskodekser, der bygger på alment anerkendte adfærdsnormer, samt for at oplyse forældre og børn om, hvordan de bedst udnytter potentialet i de nye onlineteknologier på en sikker måde.
- (8) Det er vigtigt, at medlemsstaterne iværksætter tiltag, som inddrager en bred vifte af deltagere fra de nationale, regionale og lokale myndigheder, netoperatører, forældre, lærere og skoleforvaltninger. Fællesskabet kan stimulere bedste praksis i medlemsstaterne ved at fungere som orienteringspunkt både inden for EU og på internationalt plan og ved at yde støtte til benchmarking, etablering af net og anvendt forskning på europæisk plan.
- (9) Internationalt samarbejde spiller også en afgørende rolle og kan stimuleres, koordineres, videreformidles og gennemføres via Fællesskabets netstrukturer.
- (10) De foranstaltninger, som Kommissionen har beføjelse til at vedtage som led i de gennemførelsesbeføjelser, der tillægges den ved denne afgørelse, er hovedsagelig forvaltningsbeføjelser, der vedrører gennemførelsen af et program med væsentlige budgetmæssige konsekvenser, jf. artikel 2, litra a), i Rådets afgørelse 1999/468/EF af 28. juni 1999 om fastsættelse af de nærmere vilkår for udøvelsen af de gennemførelsesbeføjelser, der tillægges Kommissionen ⁽²⁾. Disse foranstaltninger bør derfor vedtages efter forvaltningsproceduren i artikel 4 i nævnte afgørelse.
- (11) Kommissionen bør sikre, at indsatsen supplerer og indgår i synergi med relevante fællesskabsinitiativer og -programmer, herunder bl.a. ved at tage hensyn til det arbejde, der udføres af andre organer.
- (12) Denne afgørelse fastlægger for programmets samlede varighed en finansieringsramme, der udgør det primære referencegrundlag for budgetmyndigheden under den årlige budgetprocedure, jf. punkt 33 i den interinstitutionelle aftale af 6. maj 1999 mellem Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen om budgetdisciplin og forbedring af budgetproceduren ⁽³⁾.
- (13) Målene for denne afgørelse, nemlig at fremme en sikrere brug af internettet og nye onlineteknologier, og at bekæmpe ulovligt indhold og indhold, som slutbrugeren ikke ønsker at modtage, kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne som følge af spørgsmålenes grænseoverskridende karakter og kan derfor på grund af denne afgørelses omfang og virkninger bedre gennemføres på fællesskabsplan; Fællesskabet kan derfor træffe foranstaltninger i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet, jf. traktatens artikel 5. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går denne afgørelse ikke ud over, hvad der er nødvendigt for at nå disse mål.
- (14) Denne afgørelse respekterer de grundlæggende rettigheder og overholder de principper, der anerkendes i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, særlig artikel 7 og 8 heri —

VEDTAGET FØLGENDE BESLUTNING:

Artikel 1

Programmets formål

1. Ved denne afgørelse etableres et fællesskabsprogram for perioden 2005-2008, der har til formål at fremme en sikrere brug af internettet og nye onlineteknologier, navnlig for børn, og at bekæmpe ulovligt indhold og indhold, som slutbrugeren ikke ønsker at modtage.

⁽¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets beslutning nr. 276/1999/EF af 25. januar 1999 om vedtagelse af en flerårig EF-handlingsplan til fremme af en mere sikker anvendelse af Internettet ved bekæmpelse af ulovligt og skadeligt indhold på globale net (EFT L 33 af 6.2.1999, s.1). Senest ændret ved beslutning nr. 787/2004/EF (EUT L 138 af 30.4.2004, s. 12).

⁽²⁾ EFT L 184 af 17.7.1999, s. 23.

Programmet benævnes »Safer Internet plus«-programmet (i det følgende benævnt »programmet«).

⁽³⁾ EFT C 172 af 18.6.1999, s. 1. Ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse 2003/429/EF (EUT L 147 af 14.6.2003, s. 25).

2. For at nå målene for programmet som anført i stk. 1 gennemføres følgende foranstaltninger:

- a) bekæmpelse af ulovligt indhold
- b) håndtering af uønsket og skadeligt indhold
- c) udvikling af sikrere rammer
- d) oplysning.

De aktiviteter, der skal gennemføres under disse foranstaltninger, er beskrevet i bilag I.

Programmet gennemføres i overensstemmelse med bilag III.

Artikel 2

Deltagelse

1. Programmet er åbent for deltagelse af juridiske personer, der er etableret i medlemsstaterne.

Det er endvidere åbent for deltagelse af juridiske personer, der er etableret i kandidatlandene, i overensstemmelse med bilaterale aftaler, der allerede består, eller som indgås med disse lande.

2. Programmet kan åbnes for deltagelse af juridiske personer etableret i de EFTA-lande, der er kontraherende parter i EØS-aftalen, i overensstemmelse med bestemmelserne i protokol 31 til denne aftale.

3. Programmet kan åbnes for deltagelse af juridiske personer etableret i tredjelande samt internationale organisationer, uden at der under dette program ydes støtte fra Fællesskabet, såfremt deltagelsen effektivt bidrager til programmets gennemførelse. Beslutningen om at tillade en sådan deltagelse træffes efter proceduren i artikel 4, stk. 2.

Artikel 3

Kommissionens ansvarsområder

1. Kommissionen har ansvaret for gennemførelsen af programmet.

2. Kommissionen udarbejder et arbejdsprogram på grundlag af denne afgørelse.

3. Under gennemførelsen af programmet sikrer Kommissionen i tæt samarbejde med medlemsstaterne generel overensstemmelse og komplementaritet med andre relevante fællesskabspolitikker, -programmer og -foranstaltninger, især Fællesskabets forsknings- og teknologiske udviklingsprogrammer, Daphne II-⁽¹⁾ og Modinis⁽²⁾ -programmerne samt eContentplus-programmet⁽³⁾.

4. Kommissionen handler efter proceduren i artikel 4, stk. 2, i forbindelse med:

- a) vedtagelse og ændring af arbejdsprogrammet
- b) fordeling af budgetudgifterne
- c) fastlæggelse af kriterier for og indholdet af indkaldelserne af forslag i overensstemmelse med de mål, der er fastlagt i artikel 1
- d) vurdering af de projekter, der foreslås i forbindelse med indkaldelserne af forslag, med henblik på fællesskabsfinansiering af et fællesskabsbidrag, der anslås til mindst 500 000 EUR
- e) enhver afvigelse fra bestemmelserne i bilag III
- f) foranstaltninger til evaluering af programmet.

5. Kommissionen underretter det i artikel 4 omhandlede udvalg om, hvordan programmets gennemførelse forløber.

Artikel 4

Udvalg

1. Kommissionen bistås af et udvalg.

2. Når der henvises til dette stykke, anvendes artikel 4 og 7 i afgørelse 1999/468/EF, jf. dennes artikel 8.

⁽¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 803/2004/EF af 21. april 2004 om EF-handlingsprogrammet (2004-2008) om forebyggelse og bekæmpelse af vold mod børn, unge og kvinder og om beskyttelse af ofre og risikogrupper (Daphne II-programmet) (EUT L 143 af 30.4.2004, s. 1).

⁽²⁾ Europa-Parlamentets og Rådets beslutning nr. 2256/2003/EF af 17. november 2003 om et flerårigt program (2003-2005) for overvågning af e-Europa 2005-handlingsplanen, formidling af god praksis og forbedring af net- og informationssikkerheden (Modinis) (EUT L 336 af 23.12.2003, s. 1). Ændret ved afgørelse nr. 787/2004/EF.

⁽³⁾ Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 456/2005/EF af 9. marts 2005 om et flerårigt fællesskabsprogram med sigte på forbedret tilgængelighed, anvendelighed og kommerciel udnyttelse af digitalt indhold i Fællesskabet (EUT L 79 af 24.3.2005, s. 1).

Perioden i artikel 4, stk. 3, i afgørelse 1999/468/EF fastsættes til tre måneder.

3. Udvalget vedtager selv sin forretningsorden.

Artikel 5

Overvågning og evaluering

1. Med henblik på at sikre, at fællesskabsstøtten anvendes effektivt, sørger Kommissionen for, at foranstaltninger i medfør af denne afgørelse underkastes forudgående godkendelse, opfølgning og efterfølgende evaluering.

2. Kommissionen overvåger gennemførelsen af projekter i medfør af programmet. Kommissionen evaluerer, hvordan projekterne er gennemført, og hvilke virkninger deres gennemførelse har haft, for at kunne fastslå, om de oprindeligt fastsatte mål er nået.

3. Kommissionen forelægger senest medio 2006 en rapport om gennemførelsen af foranstaltningerne i artikel 1, stk. 2, for Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget. Kommissionen redegør i den forbindelse for, om beløbet for 2007-2008 er i overensstemmelse med de finansielle overslag. Kommissionen tager i forbindelse med budgetproceduren for 2007-2008 de nødvendige skridt til at sikre, at de årlige bevillinger er i overensstemmelse med de finansielle overslag.

Kommissionen forelægger en endelig evalueringsberetning ved programmets afslutning.

4. Kommissionen sender resultaterne af sine kvantitative og kvalitative evalueringer til Europa-Parlamentet og Rådet sammen med eventuelle forslag til ændring af denne afgørelse. Resultaterne fremsendes inden forelæggelsen af forslagene til Den Europæiske Unions almindelige budget for henholdsvis 2007 og 2009.

Artikel 6

Finansielle bestemmelser

1. Finansieringsrammen for gennemførelsen af Fællesskabets foranstaltninger i medfør af denne afgørelse i perioden 1. januar 2005 til 31. december 2008 fastsættes herved til 45 mio. EUR, heraf 20 050 000 EUR for perioden indtil 31. december 2006.

For perioden efter den 31. december 2006 anses beløbet for at være bekræftet, hvis det for denne fase er i overensstemmelse med de gældende finansielle overslag for den periode, der begynder i 2007.

De årlige bevillinger for perioden 2005-2008 godkendes af budgetmyndigheden inden for rammerne af de finansielle overslag.

2. En vejledende fordeling af bevillingerne er anført i bilag II.

Artikel 7

Ikrafttræden

Denne afgørelse træder i kraft på dagen for offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Udfærdiget i Strasbourg, den 11. maj 2005.

På Europa-Parlamentets vegne
J. P. BORRELL FONTELLES
Formand

På Rådets vegne
N. SCHMIT
Formand

BILAG I

FORANSTALTNINGER

1. FORANSTALTNING 1: BEKÆMPELSE AF ULOVLIGT INDHOLD

Via hotlines kan medlemmer af offentligheden anmelde ulovligt indhold. Anmeldelserne videresendes til den relevante instans (internetudbyder, politiet eller en anden hotline), så der kan gribes ind. Civile hotlines supplerer politiets hotlines, hvor sådanne findes. Deres rolle adskiller sig fra de retshåndhævende myndigheders, i og med at de ikke undersøger overtrædelser eller anholder eller retsforfølger lovovertrædere. De kan udgøre ekspertisecentre, der hjælper internetudbydere med at finde ud af, hvilket indhold der kan være ulovligt.

Det eksisterende net af hotlines er enestående og ville ikke være kommet i stand uden støtte fra Fællesskabet. Som påpeget i 2002-rapporten om evaluering af handlingsplanen for et sikrere internet har nettet haft stor succes med hensyn til at udvide medlemskaren, og det har international rækkevidde. For at hotlines kan udvikle deres potentiale fuldt ud, er det nødvendigt at sikre, at de dækker hele Europa og samarbejder på tværs af grænserne. Endvidere er det vigtigt at øge virkningerne gennem af udveksling af information, bedste praksis og erfaringer. Der bør også afsættes EU-midler til at øge offentlighedens kendskab til hotlines og dermed gøre dem mere effektive.

Der vil blive ydet støtte til hotlines, der på grundlag af en indkaldelse af forslag udvælges med henblik på at fungere som knudepunkter i nettet og at samarbejde med de øvrige knudepunkter i det europæiske net af hotlines.

Der kan om nødvendigt ydes støtte til telefonhelpline, hvor børn kan give udtryk for deres bekymringer over ulovligt og skadeligt indhold på internettet.

Med henblik på en vurdering af, hvor effektive hotlines er, bør en række indikatorer tages i betragtning. Der bør indsamles kvalitative og kvantitative data om oprettelse og drift af hotlines, antallet af nationale knudepunkter, den geografiske dækning i medlemsstaterne, antallet af modtagne anmeldelser, antallet af hotlinemedarbejdere og deres erfaringsniveau, indberetninger, der videregives til de offentlige myndigheder og internetudbydere med henblik på indgreb, og, i det omfang de foreligger, de foranstaltninger, der træffes som følge heraf, herunder navnlig antallet og karakteren af websider, der er blevet fjernet af internetudbydere som følge af oplysninger fra hotlines. Disse data bør om muligt offentliggøres og fremsendes til de kompetente myndigheder.

For at sikre programmets effektivitet er det nødvendigt med hotlines i alle de medlemsstater og kandidatlande, hvor der endnu ikke er nogen. De nye hotlines skal integreres hurtigt og effektivt i det eksisterende europæiske hotlinenet. Der bør gives incitamenter til at fremskynde oprettelsen af hotlines. Forbindelser mellem dette net og hotlines i tredjelande (navnlig i andre europæiske lande, hvor der oplagres og produceres ulovligt indhold) bør fremmes, således at der kan udvikles fælles strategier og udveksles viden og bedste praksis. Samarbejdsordningerne mellem de civile hotlines og de retshåndhævende myndigheder skal i overensstemmelse med den nationale lovgivning, og hvor det er relevant og nødvendigt, forbedres yderligere, herunder f.eks. ved at der udvikles adfærdskodekser for sådanne hotlines. Hvor det er relevant, kan der blive brug for juridisk og teknisk uddannelse af hotlinepersonale. Det vil blive obligatorisk for hotlines at deltage aktivt i netaktiviteter og andre aktiviteter på tværs af landegrænserne.

Hotlines bør have forbindelse til medlemsstaternes initiativer, og de bør nyde støtte på nationalt plan og være økonomisk levedygtige, så de kan fortsætte efter afslutningen af dette program. Det er hensigten af samfinansiere civile hotlines, og der vil derfor ikke blive foretaget samfinansiering af hotlines, der drives af politiet. Hotlines skal gøre det klart for brugerne, hvad forskellen er mellem deres aktiviteter og offentlige myndigheders aktiviteter, og de skal oplyse brugerne om andre måder at anmelde ulovligt indhold på.

For at opnå størst mulig virkning og gennemslagskraft med de disponible midler skal hotlinenet drives så effektivt som muligt. Dette kan bedst opnås ved at udpege et koordineringsknudepunkt for nettet, der skal lette indgåelse af aftaler mellem de forskellige hotlines, så der kan udvikles retningslinjer, arbejdsmetoder og fremgangsmåder på europæisk plan, som respekterer de begrænsninger, som nationale love pålægger de enkelte hotlines.

Koordineringsknudepunktet skal:

- skabe opmærksomhed om nettet som helhed for at synliggøre det i hele Europa og øge offentlighedens kendskab hertil i hele EU, ved f.eks. at udgøre en enkelt, klart identificerbar indgang, der giver direkte adgang til det relevante nationale kontaktpunkt

- tage kontakt til relevante instanser med henblik på at udvide nettets dækning, så det kommer til at omfatte samtlige medlemsstater og kandidatlande
- effektivisere den måde, nettet fungerer på
- formulere retningslinjer vedrørende bedste praksis for hotlines og tilpasse dem til ny teknologi
- tilrettelægge jævnlig udveksling af information og erfaringer mellem hotlines
- udgøre et ekspertisecenter, der tilbyder råd og vejledning til nye hotlines, navnlig i kandidatlandene
- knytte forbindelser til hotlines i tredjelande
- indgå i et tæt samarbejde med koordineringspunktet for oplysning (se afsnit 4 nedenfor) for at sikre sammenhæng og effektivitet i programmet som helhed og for at øge offentlighedens kendskab til hotlines
- deltage i forummet for sikker internetbrug og andre relevante arrangementer samt koordinere input og feedback fra de forskellige hotlines.

Koordineringsknudepunktet skal overvåge, hvor stor virkning nettet af hotlines har, og indsamle nøjagtige og meningsfulde statistikker om driften (antallet og arten af de anmeldelser, der modtages, hvordan de behandles og resultaterne heraf mv.). Statistikkerne bør være sammenlignelige medlemsstaterne imellem.

Hotlinenettet bør dække og udveksle anmeldelser af de vigtigste typer af ulovligt indhold og således række ud over området børnepornografi. Der kan være brug for forskellige mekanismer og ekspertise for at tage fat på andre områder såsom racistisk indhold, f.eks. kan det være nyttigt at inddrage andre typer knudepunkter, der har at gøre med de forskellige emner. Da programmets økonomiske og administrative ressourcer er begrænsede, er det ikke sikkert, at der vil blive ydet støtte til alle sådanne knudepunkter. I stedet må støtten muligvis koncentreres om at give koordineringsknudepunktet en styrket rolle på disse områder.

2. FORANSTALTNING 2: HÅNDBLIVNING AF UØNSKET OG SKADELIGT INDHOLD

Ud over tiltag for at bekæmpe ulovligt indhold ved kilden, kan brugerne — dvs. ansvarlige voksne, når brugerne er mindreårige — få brug for tekniske værktøjer. Det bør gøres lettere at få adgang til sådanne værktøjer for at give brugerne mulighed for selv at bestemme, hvordan de vil håndtere uønsket og skadeligt indhold (selvstændiggørelse af brugerne).

Der bør ydes yderligere støtte til at øge mængden af information om filtreringssoftwares og -tjenesteydelsers virkning og effektivitet, så brugerne har mulighed for at træffe et informeret valg. Brugerorganisationer og videnskabelige forskningsinstitutter kan yde et værdifuldt bidrag til denne indsats.

Klassificeringssystemer og kvalitetsmærker, kombineret med filtreringssystemer, sætter brugerne i stand til at vælge, hvilket indhold de ønsker at modtage, og giver europæiske forældre og lærere de oplysninger, der er nødvendige, for at de kan foretage et valg i overensstemmelse med deres kulturelle og sproglige værdier. Der kan under hensyntagen til resultaterne af tidligere projekter ydes støtte til projekter, der har til formål at tilpasse klassificeringssystemer og kvalitetsmærker, så der tages højde for sammensmeltningen af telekommunikation, audiovisuelle medier og informationsteknologi. Også selvreguleringsinitiativer, der øger pålideligheden af selvmærkning, samt tjenester til vurdering af selvklassificeringsmærker kan modtage støtte. Endvidere kan der være behov for en yderligere indsats for at fremme indførelsen af klassificeringssystemer og kvalitetsmærker blandt indholdsudbydere.

Det ville være ønskeligt at tage spørgsmålet om børns sikre brug i betragtning allerede under udviklingen af ny teknologi, i stedet for at prøve at løse eventuelle problemer bagefter. Slutbrugernes sikkerhed er et kriterium, der skal tages hensyn til på linje med de tekniske og kommercielle overvejelser. En måde at opnå dette på er ved at fremme et samarbejde mellem børnevefærdsspecialister og tekniske eksperter. Der bør imidlertid tages højde for, at ikke alle de produkter, der udvikles til online-verdenen, er beregnet til at blive brugt af børn.

Programmet vil derfor yde støtte til teknologiske foranstaltninger, der dækker slutbrugernes behov og sætter dem i stand til at begrænse den mængde af uønsket og skadeligt indhold, de modtager, og til at håndtere uønsket spam, herunder projekter der går ud på at:

- vurdere, hvor effektive eksisterende filtreringsværktøjer er, samt formidle resultaterne til offentligheden på en tydelig og enkel måde, der gør det lettere at foretage sammenligninger
- lette og koordinere udveksling af information og bedste praksis vedrørende effektiv håndtering af uønsket og skadeligt indhold
- fremme indførelsen af indholdsklassificering og kvalitetsmærkning af websteder blandt indholdsudbydere og tilpasse disse redskaber, så der tages højde for, at samme indhold er tilgængeligt via forskellige medier (konvergens)
- om nødvendigt bidrage til at gøre filtreringsteknologi tilgængelig, navnlig på sprog, der ikke i tilstrækkelig grad er dækket af markedet. Når det er hensigtsmæssigt, bør de anvendte teknologier beskytte retten til privatlivets fred i overensstemmelse med direktiv 95/46/EF ⁽¹⁾ og 2002/58/EF.

Der vil blive tilskyndet til brug af teknologi, der beskytter privatlivet. Aktiviteterne under denne foranstaltning vil tage fuldt hensyn til Rådets rammeafgørelse 2005/222/RIA af 24. februar 2005 om angreb på informationssystemer ⁽²⁾.

Gennemførelsen af denne foranstaltning vil blive koordineret nøje med foranstaltningerne vedrørende udvikling af sikrere rammer (selvregulering) og oplysning (oplysning til offentligheden om midlerne til håndtering af uønsket og skadeligt indhold).

3. FORANSTALTNING 3: UDVIKLING AF SIKRERE RAMMER

For at begrænse uønsket, skadeligt og ulovligt indhold er det afgørende, at der er en velfungerende selvreguleringsordning. Selvregulering omfatter en række elementer: høring og passende repræsentation af de berørte parter, adfærdskodekser, nationale organer, der letter samarbejdet på fællesskabsplan, og national evaluering af selvreguleringsrammerne ⁽³⁾. Der er fortsat behov for en fællesskabsindsats på dette område for at fremme anvendelsen af adfærdskodekser i internetbranchen og i sektoren for nye onlineteknologier i Europa.

Det forum for sikker internetbrug, der er oprettet i 2004 som led i handlingsplanen for et sikrere internet, bliver et diskussionsforum, der omfatter repræsentanter for industrien, de retshåndhævende myndigheder, politiske beslutningstagere og brugerorganisationer (f.eks. forældre- og lærerorganisationer, børnebeskyttelsesgrupper og forbrugerbeskyttelsesorganisationer, borgerretsorganisationer og organisationer for digitale rettigheder). I dette forum vil nationale organer inden for samregulering og selvregulering kunne udveksle erfaringer og give mulighed for at drøfte, hvordan industrien kan bidrage til bekæmpelsen af ulovligt indhold.

Forummet for sikker internetbrug vil udgøre et brændpunkt for drøftelser på ekspertniveau og et udgangspunkt for at skabe konsensus og lede konklusioner, anbefalinger og retningslinjer, mv. ad de relevante nationale og europæiske kanaler.

Forummet for sikker internetbrug skal spænde over alle foranstaltninger og lette drøftelser og stimulere tiltag vedrørende ulovligt, uønsket og skadeligt indhold. Det kommer til at omfatte plenarforsamlinger og, hvor det er nødvendigt i forbindelse med specifikke spørgsmål, arbejdsgrupper med klare mål og frister og bliver et mødested for aktører fra alle områder — herunder offentlige organer og programmer, standardiseringsorganisationer, erhvervslivet, tjenestegrene i Kommissionen, brugerorganisationer (f.eks. forældre- og lærerorganisationer, børnebeskyttelsesgrupper, forbrugerbeskyttelsesorganisationer, borgerretsorganisationer og organisationer for digitale rettigheder). Her vil de, der er aktive på nationalt og europæisk plan, navnlig aktører, der er involveret i medlemsstaternes programmer og initiativer, kunne udveksle synspunkter, information og erfaringer. Forummet for sikker internetbrug bør i givet fald udveksle information og samarbejde med relevante organisationer, der er aktive inden for beslægtede områder, som for eksempel net- og informationsikkerhed.

⁽¹⁾ Europa-Parlamentet og Rådets direktiv 95/46/EF af 24. oktober 1995 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (EFT L 281 af 23.11.1995, s. 31). Ændret ved forordning (EF) nr. 1882/2003 (EUT L 284 af 31.10.2003, s. 1).

⁽²⁾ EUT L 69 af 16.3.2005, s. 67.

⁽³⁾ Jf. de vejledende retningslinjer for anvendelse på nationalt plan af en ramme for selvregulering med henblik på beskyttelse af mindreårige og den menneskelige værdighed i forbindelse med online audiovisuelle tjenester og informationstjenester i henstilling 98/560/EF.

Forummet for sikker internetbrug har følgende specifikke mål:

- 1) at fremme etablering af net mellem de relevante strukturer i medlemsstaterne og knytte forbindelser til selvreguleringsorganer uden for Europa
- 2) at fremme konsensusdannelse og selvregulering inden for områder såsom kvalitetsklassificering af websteder, indholds-klassificering på tværs af medier og klassificerings- og filtreringsteknikker, så nye former for indhold, f.eks. onlinespil, og nye adgangsformer, f.eks. mobiltelefoner, også bliver omfattet
- 3) at tilskynde tjenesteudbydere til at udarbejde adfærdskodekser, for eksempel vedrørende behandling af «notice and take down»-procedurer (procedurer for anmeldelse og fjernelse af ulovligt indhold) på gennemsigtig og samvittighedsfuld vis, og oplyse brugerne om sikrere brug af internettet og om, at der findes hotlines til anmeldelse af ulovligt indhold
- 4) at fremme forskningen i klassificeringsprojekter og filtreringsteknologiers effektivitet. Brugerorganisationer og videnskabelige forskningsinstitutter kan yde et værdifuldt bidrag til denne indsats.

Resultaterne og konklusionerne af igangværende og afsluttede projekter, der samfinansieres af programmet, vil indgå i processen. Ved at skabe en åben platform vil forummet medvirke til at øge bevidstheden og inddrage kandidatlande og andre tredjelande og derved fungere som en international arena for drøftelse af et globalt problem. Forummet skal derfor sørge for, at centrale sammenslutninger, som for eksempel brugerorganisationer (f.eks. forældre- og lærerorganisationer, børnebeskyttelsesgrupper og forbrugerbeskyttelsesorganisationer, borgerretsorganisationer og organisationer for digitale rettigheder), brancher og offentlige instanser får kendskab til, høres om og bidrager til initiativer vedrørende sikker brug af internettet i Fællesskabet og på internationalt plan.

Forummet for sikker internetbrug vil være åbent for deltagelse fra interesserede parter fra tredjelande og kandidatlandene. Det internationale samarbejde vil blive styrket gennem rundbordsdrøftelser i tilknytning til forummet for at sikre en regelmæssig dialog om bedste praksis, adfærdskodekser, selvregulering og kvalitetsmærkning. Kommissionen vil sikre, at mulighederne for synergi med beslægtede fora og lignende initiativer udnyttes fuldt ud, så indsatsen får størst mulig effekt.

Der vil muligvis blive tale om et offentligt udbud vedrørende sekretariatsbistand til forummet, herunder bistand fra eksperter inden for relevante områder, der kan foreslå studieemner, udfærdige arbejdsdokumenter, lede drøftelser og nedfælde konklusioner.

Blandt de øvrige typer af aktiviteter, der vil kunne modtage fællesskabsstøtte, kan nævnes selvreguleringsprojekter, der har til formål at formulere grænseoverskridende adfærdskodekser. Der vil også kunne ydes støtte til rådgivning og bistand med henblik på at styrke samarbejdet på fællesskabsplan gennem etablering af net mellem de relevante organer i medlemsstaterne og kandidatlandene samt til systematisk gennemgang og rapportering af relevante retlige og reguleringsmæssige spørgsmål. Endvidere vil der kunne ydes støtte til udvikling af metoder til vurdering og certificering af selvregulering, til praktisk bistand til lande, der vil oprette selvreguleringsorganer, og til udvidelse af forbindelserne med selvreguleringsorganer uden for Europa.

4. FORANSTALTNING 4: OPLYSNING

Oplysningsforanstaltninger bør omfatte et bredt udvalg af ulovligt, uønsket og skadeligt indhold (herunder f.eks. indhold, der anses for uegnet for børn, og indhold præget af racisme og fremmedhad) og, i givet fald, tage hensyn til beslægtede spørgsmål om forbrugerbeskyttelse, databeskyttelse, informations- og netsikkerhed (virus/spam). Foranstaltningerne bør vedrøre indhold, der formidles via internettet, såvel som nye former for interaktiv information og kommunikation, der følger med den hurtige udbredelse af internettet og mobiltelefoni (f.eks. direkte kommunikation mellem terminaler (peer-to-peer), bredbåndsvideo, straksbeskeder, chatrum mv.).

Kommissionen vil fortsat stimulere brugen af omkostningseffektive midler til at nå ud til et stort antal brugere med oplysninger. Navnlig bør der gøres brug af multiplikatororganisationer og elektroniske formidlingskanaler for at nå målgrupperne. Kommissionen vil navnlig kunne overveje at anvende massemedier og distribuere informationsmateriale til skoler og internetcafeer.

Programmet vil yde støtte til relevante foretagender, der på grundlag af en offentlig indkaldelse udvælges til at fungere som oplysningsknudepunkter i de enkelte medlemsstater og kandidatlande, og som gennemfører oplysningsforanstaltninger og -programmer i nært samarbejde med alle relevante aktører på nationalt, regionalt og lokalt plan. Et koordineringsknudepunkt skal skabe europæisk merværdi og samarbejde tæt med andre knudepunkter for at sikre, at bedste praksis udveksles.

Foretagender, der ønsker at fungere som oplysningsknudepunkt, må kunne påvise, at de nyder klar opbakning fra de nationale myndigheder. De bør have et klart mandat til at uddanne offentligheden i sikker brug af internettet og nye onlineteknologier eller til at formidle medie- og it-færdigheder, og de skal have de nødvendige økonomiske ressourcer til at varetage denne opgave.

Oplysningsknudepunkterne forventes at:

- udtænke en sammenhængende, hårdtslående og målrettet oplysningskampagne, som skal føres via de mest hensigtsmæssige medier og på baggrund af andre landes bedste praksis og erfaring
- etablere og opretholde et partnerskab (formelt eller uformelt) med centrale aktører (myndighedsorganer, presse- og mediegrupper, sammenslutninger af internetudbydere, brugerorganisationer og interessenter inden for uddannelse) og tiltag i deres eget land vedrørende sikker brug af internettet og nye onlineteknologier
- fremme dialogen og udvekslingen af oplysninger, navnlig mellem interessenter inden for uddannelse og teknologi
- hvis det er hensigtsmæssigt, samarbejde på områder, der vedrører dette program, f.eks. inden for området medie- og it-kompetence generelt eller forbrugerbeskyttelse
- oplyse brugerne om europæisk filtreringssoftware og -tjenesteydelser samt hotlines og selvreguleringsordninger
- samarbejde aktivt med andre nationale knudepunkter i det europæiske net ved at udveksle information om bedste praksis, deltage i møder og udforme og gennemføre en europæisk strategi, der i fornødent omfang tilpasses de nationale sproglige og kulturelle forhold
- udgøre et center for ekspertise og teknisk bistand til nye oplysningsknudepunkter (nye knudepunkter kunne »adopteres« af et knudepunkt med større erfaring).

For at sikre et optimalt samarbejde og størst mulig gennemslagskraft vil der blive ydet støtte til koordineringsknudepunktet, der skal støtte knudepunkterne i den enkelte medlemsstat med hensyn til logistik og infrastruktur, synliggøre nettet på europæisk plan og sørge for god kommunikation og udveksling af information, så de indhøstede erfaringer udnyttes løbende (f.eks. ved at tilpasse oplysningsmaterialet).

Koordineringsknudepunktet skal:

- sørge for effektiv kommunikation og sikre, at oplysninger og bedste praksis udveksles inden for nettet
- tilbyde uddannelse i sikrere brug af internettet og nye onlineteknologier til personalet ved oplysningsknudepunkterne (uddannelse for uddannere)
- yde teknisk bistand til kandidatlande, der vil iværksætte oplysningforanstaltninger
- koordinere oplysningsknudepunkternes levering af ekspertise og teknisk bistand til nye oplysningsknudepunkter
- foreslå indikatorer og styre indsamling, analyse og udveksling af statistiske oplysninger om oplysningsaktiviteter med henblik på at vurdere virkningen heraf

- stille infrastruktur til rådighed for en enkelt, omfattende tværnational base (webportal) med relevant information samt oplysnings- og forskningsressourcer med lokaltilpasset indhold (eller underordnede lokale websteder, hvor det er relevant), der kan omfatte nyhedsklip, artikler og månedlige nyhedsbreve på flere sprog og synliggøre aktiviteterne i forummet for sikker internetbrug
- udvide forbindelserne til oplysningsaktiviteter uden for Europa
- deltage i forummet for sikker internetbrug og relevante arrangementer og koordinere input og feedback fra oplysningsnettet.

Der skal også forskes i, hvordan befolkningen, især børn, bruger nye onlineteknologier. Forskningen skal udføres på et sammenligneligt grundlag. Yderligere tiltag på fællesskabsplan kunne f.eks. være støtte til særlige børnevenlige internettjenester eller en pris for årets bedste oplysningsaktivitet.

BILAG II

VEJLEDENDE FORDELING AF BEVILLINGER

1)	Bekæmpelse af ulovligt indhold	25-30 %
2)	Håndtering af uønsket og skadeligt indhold	10-17 %
3)	Udvikling af sikrere rammer	8-12 %
4)	Oplysning	47-51 %

BILAG III

MIDLERNE TIL PROGRAMMETS GENNEMFØRELSE

1. Kommissionen gennemfører programmet i overensstemmelse med det tekniske indhold, der er beskrevet i bilag I.
2. Programmet gennemføres ved hjælp af indirekte foranstaltninger, der omfatter:
 - a) foranstaltninger med omkostningsdeling
 - i) pilotprojekter og tiltag vedrørende bedste praksis. Ad-hoc-projekter inden for områder af relevans for programmet, herunder projekter, der demonstrerer bedste praksis eller indebærer innovativ brug af eksisterende teknologi
 - ii) net: net, der bringer en bred vifte af interessenter sammen med henblik på at sikre en EU-dækkende indsats samt at fremme koordineringsaktiviteter og vidensoverførsel. Sådanne net kan være knyttet til tiltag vedrørende bedste praksis
 - iii) Europadækkende anvendt forskning — på et sammenligneligt grundlag — i, hvordan befolkningen, især børn, bruger nye onlineteknologier.

Fællesskabets bidrag vil normalt ikke overstige 50 % af omkostningerne ved projektet. Offentlige instanser kan få dækket deres ekstraudgifter fuldt ud.

- b) ledsageforanstaltninger

Følgende ledsageforanstaltninger bidrager til gennemførelsen af programmet eller til forberedelse af fremtidige aktiviteter:

- i) benchmarking og opinionsundersøgelser, der gennemføres efter en metode, som sikrer, at resultaterne er sammenlignelige, med det formål at fremskaffe pålidelige data om sikker brug af internettet og nye onlineteknologier for alle medlemsstater
- ii) teknisk vurdering af teknologier, såsom filtrering, der har til formål at øge sikkerheden ved brug af internettet og nye onlineteknologier. Ved vurderingen skal der også tages hensyn til, om disse teknologier beskytter privatlivet eller ej
- iii) undersøgelser til støtte for programmet og dets foranstaltninger, herunder selvregulering og arbejdet i forummet for sikker internetbrug, eller forberedelse af fremtidige aktiviteter
- iv) konkurrencer om priser for bedste praksis
- v) udveksling af information, konferencer, seminarer, workshops eller andre møder samt forvaltning af grupper (»klynger«) af aktiviteter
- vi) formidling, informations- og kommunikationsaktiviteter.

Foranstaltninger, der udelukkende vedrører markedsføring af produkter, processer eller tjenesteydelser, markedsføringsaktiviteter og salg fremstød, kan ikke støttes.

3. Foranstaltninger med omkostningsdeling udvælges på grundlag af indkaldelser af forslag, der offentliggøres på Kommissionens websted, og i overensstemmelse med de gældende finansieringsbestemmelser.
 4. Ansøgninger om fællesskabsstøtte skal, hvor det er relevant, ledsages af en finansieringsplan med en liste over alle elementer i projekternes finansiering, herunder den ansøgte fællesskabsstøtte og andre ansøgninger eller tilsagn om støtte fra andre kilder.
 5. Ledsageforanstaltninger gennemføres på grundlag af offentlige udbud i overensstemmelse med de gældende finansieringsbestemmelser.
-

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV 2005/14/EF

af 11. maj 2005

om ændring af Rådets direktiv 72/166/EØF, 84/5/EØF, 88/357/EØF og 90/232/EØF og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/26/EF om ansvarsforsikring for motorkøretøjer

(EØS-relevant tekst)

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION
HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 47, stk. 2, første og tredje punktum, artikel 55 og artikel 95, stk. 1,

under henvisning til forslag fra Kommissionen ⁽¹⁾,under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg ⁽²⁾,efter proceduren i traktatens artikel 251 ⁽³⁾, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Ansvarsforsikring for motorkøretøjer (motorkøretøjsforsikring) er af særlig betydning for Europas borgere, uanset om de er forsikringstagere eller ofre for en ulykke. Den har ligeledes en væsentlig betydning for forsikringsselskaberne, da den udgør den største del af skadesforsikringsmarkedet i Fællesskabet. Motorkøretøjsforsikring har også indflydelse på fri bevægelighed for personer og køretøjer. Det bør derfor være en væsentlig prioritet for Fællesskabet på området for finansielle tjenesteydelser at styrke og konsolidere det indre marked for motorkøretøjsforsikring.

(2) Der er allerede taget væsentlige skridt i denne retning med Rådets direktiv 72/166/EØF af 24. april 1972 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om ansvarsforsikring for motorkøretøjer og kontrollen med forsikringspligtens overholdelse ⁽⁴⁾, Rådets andet direktiv 84/5/EØF af 30. december 1983 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om ansvarsforsikring for motorkøretøjer ⁽⁵⁾, Rådets tredje direktiv 90/232/EØF af 14. maj 1990 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om ansvarsforsikring for motorkøretøjer ⁽⁶⁾, og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/26/EF af 16. maj 2000 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om ansvarsforsikring for motorkøretøjer (fjerde motorkøretøjsforsikringsdirektiv) ⁽⁷⁾.

(3) Fællesskabets ordning for motorkøretøjsforsikringer bør ajourføres og forbedres. Dette behov er blevet bekræftet af resultaterne af en høring af erhvervslivet, forbrugerne og de skadelidtes organisationer.

(4) For at undgå eventuelle fejlfortolkninger af bestemmelserne i direktiv 72/166/EØF og gøre det lettere at forsikre køretøjer med midlertidige nummerplader bør definitionen af det område, hvor et køretøj er hjemmehørende, udtrykkelig omfatte den stat, hvis nummerplader køretøjet er forsynet med, uanset om nummerpladerne er permanente eller midlertidige.

(5) I overensstemmelse med direktiv 72/166/EØF er køretøjer med falske eller ulovlige nummerplader blevet betragtet som hjemmehørende i den medlemsstat, der har udstedt de originale nummerplader. Som følge af denne regel er nationale forsikringsbureauer ofte nødt til at tage stilling til de økonomiske konsekvenser af ulykker, som ikke har nogen forbindelse med den medlemsstat, hvor kontorerne er

⁽¹⁾ EFT C 227 E af 24.9.2002, s. 387.

⁽²⁾ EUT C 95 af 23.4.2003, s. 45.

⁽³⁾ Europa-Parlamentets udtalelse af 22.10.2003 (EUT C 82 E af 1.4.2004, s. 297), Rådets fælles holdning af 26.4.2004 (endnu ikke offentliggjort i EUT) og Europa-Parlamentets holdning af 12.1.2005 (endnu ikke offentliggjort i EUT). Rådets afgørelse af 18.4.2005.

⁽⁴⁾ EFT L 103 af 2.5.1972, s. 1. Senest ændret ved direktiv 84/5/EØF (EFT L 8 af 11.1.1984, s. 17).

⁽⁵⁾ EFT L 8 af 11.1.1984, s. 17. Senest ændret ved direktiv 90/232/EØF (EFT L 129 af 19.5.1990, s. 33).

⁽⁶⁾ EFT L 129 af 19.5.1990, s. 33.

⁽⁷⁾ EFT L 181 af 20.7.2000, s. 65.

beliggende. Uden at ændre det almindelige kriterium, hvorefter nummerpladen afgør, hvilket område et køretøj er hjemmehørende i, bør der fastsættes en særlig regel i tilfælde af ulykker, der forårsages af et køretøj uden nummerplader eller med nummerplader, der ikke eller ikke længere svarer til køretøjet. Alene for at lette behandlingen af skadesager bør det område, hvor køretøjet er hjemmehørende, i sådanne tilfælde anses for at være det område, hvor ulykken fandt sted.

(6) For at lette fortolkningen og anvendelsen af betegnelsen »stikprøvekontrol« i direktiv 72/166/EØF bør denne bestemmelse gøres klarere. Forbudet mod systematisk kontrol af motorkøretøjsforsikringer bør både gælde for køretøjer, der er hjemmehørende på en anden medlemsstats område, og for køretøjer, der er hjemmehørende på et tredjelands område, men som indpasserer fra en anden medlemsstats område. Kun kontrol, der ikke sker systematisk, ikke er diskriminerende, og som foretages som led i kontrol, der ikke alene vedrører forsikringskontrol, bør være tilladt.

(7) Ifølge artikel 4, litra a), i direktiv 72/166/EØF kan medlemsstaterne fravige det almindelige krav om, at der skal tegnes lovpligtig forsikring for køretøjer tilhørende bestemte offentlige eller private fysiske og juridiske personer. I tilfælde af ulykker forårsaget af disse køretøjer skal den medlemsstat, der således fraviger kravene, udpege en myndighed eller et organ til at betale erstatning til ofre for ulykker, som er indtruffet i en anden medlemsstat. Der bør foretages de fornødne ændringer i ovennævnte direktiv for at sikre, at der ikke kun betales behørig erstatning til ofre for ulykker forårsaget af disse køretøjer i udlandet, men også til ofre for ulykker, som er indtruffet i den medlemsstat, hvor køretøjet normalt er hjemmehørende, uanset om de skadelidte har bopæl på denne stats område eller ej. Medlemsstaterne bør endvidere sikre, at listen over personer, som er fritaget fra lovpligtig forsikring, og de myndigheder eller organer, der er ansvarlige for betaling af erstatning til ofre for ulykker, der er forårsaget af disse køretøjer, meddeles Kommissionen og offentliggøres af denne.

(8) Ifølge artikel 4, litra b), i direktiv 72/166/EØF kan en medlemsstat fravige det almindelige krav om, at der skal tegnes lovpligtig forsikring for bestemte typer af køretøjer eller for køretøjer, der er forsynet med særligt kendemærke. I så fald har de andre medlemsstater ret til at kræve, at motorkøretøjer, der kommer ind på deres område, er dækket af et gyldigt grønt kort eller en aftale om forsikring på grænseplader for at sikre, at der udbetales erstatning til skadelidte ved enhver ulykke, der forårsages af disse køretøjer på

deres område. Eftersom ophævelsen af grænsekontrollen inden for Fællesskabet ikke gør det muligt at sikre, at køretøjer, der passerer grænsen, er forsikret, er der imidlertid ikke længere garanti for erstatning til ofre for ulykker, der forårsages i udlandet. Det bør endvidere sikres, at ikke blot ofre for ulykker, som forårsages af disse køretøjer i udlandet, men også ofre for ulykker i den medlemsstat, hvor køretøjet normalt er hjemmehørende, modtager behørig erstatning. Med henblik herpå bør medlemsstaterne behandle ofre for ulykker, der forårsages af disse køretøjer, på samme måde som ofre for ulykker, som er forårsaget af uforsikrede køretøjer. Som fastsat i artikel 1, stk. 4, i direktiv 84/5/EØF skal der udbetales erstatning til ofre for ulykker forårsaget af uforsikrede køretøjer via erstatningsorganet i den medlemsstat, hvor ulykken indtraf. Ved udbetaling til ofre for ulykker forårsaget af køretøjer, som er omfattet af undtagelsen, bør erstatningsorganet søge regres mod organet i den medlemsstat, hvor køretøjet normalt er hjemmehørende. Efter en periode på fem år efter dette direktivs ikrafttræden bør Kommissionen, hvis det er relevant, på baggrund af erfaringen med gennemførelsen og anvendelsen af denne undtagelse forelægge forslag om at erstatte eller ophæve den. Den tilsvarende bestemmelse i direktiv 2000/26/EF bør ligeledes ophæves.

(9) Med henblik på at præcisere anvendelsen af direktiverne om forsikring af motorkøretøjer i overensstemmelse med traktatens artikel 299 bør henvisningen til en medlemsstats ikke-europæiske territorium i artikel 6 og artikel 7, stk. 1, i direktiv 72/166/EØF udgå.

(10) Medlemsstaternes forpligtelse til at garantere forsikringsdækning for visse mindstebeløb udgør et væsentligt element til sikring af beskyttelsen af skadelidte. De mindstebeløb, der er fastsat i direktiv 84/5/EØF, bør ikke kun pristalsreguleres, men reelt forøges for at styrke beskyttelsen af skadelidte. Mindstebeløbet for dækning ved personskade bør være af en sådan størrelse, at alle ofre for ulykker med meget alvorlige kvæstelser til følge er beskyttede i dækkende og rimeligt omfang, dog således at der tages højde for, at der kun sjældent sker ulykker, hvor flere personer kommer til skade, eller hvor flere personer pådrager sig meget alvorlige kvæstelser ved samme ulykke. Et mindstebeløb for dækning på 1 000 000 EUR pr. skadelidt eller 5 000 000 EUR for hvert uheld, uanset antallet af skadelidte, forekommer rimeligt og tilstrækkeligt. For at lette indførelsen af disse mindstebeløb bør der indføres en overgangsperiode på fem år fra datoen for gennemførelsen af dette direktiv. Medlemsstaterne bør forhøje beløbene til mindst halvdelen af de fastsatte niveauer inden tredivemåneders fra datoen for gennemførelsen.

- (11) For at sikre, at mindstebeløbet for dækning ikke udhules med tiden, bør der indføres en periodebestemt justeringsbestemmelse med udgangspunkt i det europæiske forbrugerprisindeks (EICP) fra Eurostat, som fastsat i Rådets forordning (EF) nr. 2494/95 af 23. oktober 1995 om harmoniserede forbrugerprisindekser⁽¹⁾. Der bør fastsættes procedureregler for en sådan justering.
- (12) Direktiv 84/5/EØF, efter hvilket medlemsstaterne med henblik på at forhindre svig kan begrænse eller udelukke udbetalinger fra erstatningsorganet ved tingsskade, der er forårsaget af et ukendt køretøj, kan i visse tilfælde forhindre, at der udbetales rimelig erstatning til skadelidte. Denne mulighed for at begrænse eller udelukke, at der udbetales erstatning, fordi køretøjet ikke er identificeret, bør ikke forekomme, hvis organet har udbetalt erstatning for væsentlig personskade til et offer for samme ulykke, hvor der skete tingsskade. Medlemsstaterne kan pålægge ofret for tingsskaden en selvrisiko, der dog ikke må overskride den grænse, der er fastsat i direktivet. Betingelserne for, at personskade kan anses for væsentlig, bør fastsættes i den nationale lovgivning eller i de administrative bestemmelser i den medlemsstat, hvor ulykken indtræffer. Ved fastsættelsen af disse betingelser kan medlemsstaten bl.a. tage hensyn til, om skaden har krævet hospitalsbehandling.
- (13) I øjeblikket findes der en valgmulighed i direktiv 84/5/EØF, hvorefter medlemsstaterne kan tillade en selvrisiko indtil et vist beløb, som kan gøres gældende over for skadelidte ved tingsskade forårsaget af køretøjer, der ikke er forsikret. Denne valgmulighed forringer beskyttelsen af skadelidte og skaber forskelsbehandling i forhold til skadelidte ved andre ulykker. Denne valgmulighed bør derfor ikke længere tillades.
- (14) Rådets andet direktiv 88/357/EØF af 22. juni 1988 om samordning af love og administrative bestemmelser vedrørende direkte forsikringsvirksomhed bortset fra livsforsikring og om fastsættelse af bestemmelser, der kan lette den faktiske gennemførelse af den frie udveksling af tjenesteydelser⁽²⁾, bør ændres, således at forsikringssekskabernes filialer kan blive repræsentanter for forsikringsvirksomhed inden for motorkøretøjer, som det allerede er tilfældet med anden forsikringsvirksomhed.
- (15) Det forhold, at passagerer i køretøjet er dækket af forsikringen, er et væsentligt fremskridt, der er opnået med den gældende lovgivning. Dette formål ville blive bragt i fare, hvis en national lovgivning eller en klausul i en forsikringskontrakt udelukkede passagerer fra forsikringsdækning, såfremt de vidste eller burde have vidst, at føreren af køretøjet var påvirket af spiritus eller andre rusmidler, da ulykken fandt sted. Passageren er normalt ikke i tilstrækkelig grad i stand til at bedømme, om føreren er påvirket. Målsætningen om at tilskynde bilister til ikke at køre bil under påvirkning af rusmidler nås ikke ved at nedsætte forsikringsdækningen for passagerer, som bliver ofre for en trafikulykke. Det forhold, at disse passagerer dækkes af køretøjets lovpligtige forsikring er uden betydning for et eventuelt ansvar, som de kan ifalde i henhold til gældende national lovgivning, eller for størrelsen af den erstatning, der udredes ved en konkret ulykke.
- (16) Person- og tingsskade, som lides af fodgængere, cyklister og andre ikke-motoriserede trafikanter, der normalt er de svageste parter i en ulykke, lider, bør dækkes af den lovpligtige forsikring for det køretøj, der har været involveret i ulykken, såfremt de skadelidte er berettiget til erstatning i henhold til de nationale civilretlige bestemmelser. Dette foregriber ikke spørgsmålet om hæftelsen for eller størrelsen af den erstatning, der udredes ved en konkret ulykke i henhold til national lovgivning.
- (17) Visse forsikringssekskaber har indføjet klausuler i forsikringspolicer om, at aftalen bortfalder, hvis køretøjet i længere tid end en nærmere angivet periode befinder sig uden for den medlemsstat, hvor det er indregistreret. Denne praksis er i strid med princippet i direktiv 90/232/EØF, hvorefter den lovpligtige ansvarsforsikring bør dække hele Fællesskabets område på grundlag af én enkelt præmie. Det bør derfor specificeres, at forsikringsdækningen gælder for hele aftalens løbetid, selv om køretøjet i en given periode befinder sig i en anden medlemsstat, idet dette dog ikke berører medlemsstaternes nationale lovgivning om indregistrering af køretøjer.
- (18) Der bør tages initiativ til at gøre det lettere at skaffe forsikringsdækning for køretøjer, der indføres fra én medlemsstat til en anden, selv om køretøjet endnu ikke er indregistreret i den modtagende medlemsstat. Der bør gives mulighed for en midlertidig undtagelse fra den almindelige regel, der fastlægger den medlemsstat, hvor risikoen foreligger. I en periode på tredive dage fra den dato, hvor køretøjet leveres til, stilles til rådighed for eller sendes til køberen, bør den modtagende medlemsstat betragtes som den medlemsstat, hvor risikoen foreligger.

⁽¹⁾ EFT L 257 af 27.10.1995, s. 1. Ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1882/2003 (EUT L 284 af 31.10.2003, s. 1).

⁽²⁾ EFT L 172 af 4.7.1988, s. 1. Senest ændret ved direktiv 2000/26/EF.

- (19) En person, som ønsker at tegne en ny motorkøretøjsforsikring hos et andet forsikringssselskab, bør kunne dokumentere sit ulykkes- og skadesforløb under den tidligere forsikringsaftale. Forsikringstageren bør på et hvilket som helst tidspunkt have ret til at anmode om en erklæring om skader eller skadefri kørsel med det eller de køretøjer, der er dækket af forsikringsaftalen, i det mindste for de seneste fem år af forsikringsforholdet. Forsikringssselskabet eller ethvert organ, som er udpeget af en medlemsstat til at yde lovpligtig forsikring eller udstede sådanne erklæringer, bør stille denne erklæring til rådighed for forsikringstageren inden femten dage fra anmodningen.
- (20) For at sikre en passende beskyttelse af skadelidte ved motorkøretøjsulykker bør medlemsstaterne ikke give forsikringssselskaberne tilladelse til at fastsætte en selvrisiko, som kan gøres gældende over for skadelidte.
- (21) Retten til at påberåbe sig en forsikringsaftale og rette et krav direkte mod forsikringssselskabet har væsentlig betydning for beskyttelsen af skadelidte ved en ulykke, som involverer et motorkøretøj. Direktiv 2000/26/EF giver skadelidte ved ulykker, som indtræffer i en anden medlemsstat end den, hvor den skadelidte er bosat, og som er forårsaget af køretøjer, som er forsikret og hjemmehørende i en medlemsstat, en ret til at rejse krav direkte mod det selskab, hvor skadevolder er ansvarsforsikret. Med henblik på at fremme en effektiv og hurtig sagsbehandling samt i videst mulige omfang at undgå omkostningskrævende søgsmål, bør denne ret udtrækkes til at omfatte skadelidte ved enhver ulykke forvoldt af motorkøretøjer.
- (22) For at øge beskyttelsen af alle ofre for ulykker forvoldt af motorkøretøjer bør fremgangsmåden vedrørende et »begrundet tilbud«, som er fastsat i direktiv 2000/26/EF, dække alle typer ulykker forvoldt af motorkøretøjer. Samme fremgangsmåde bør finde tilsvarende anvendelse, såfremt skadesbehandlingen afvikles efter ordningen med nationale forsikringsbureauer som fastlagt i direktiv 72/166/EØF.
- (23) For at lette skadelidtes adgang til at søge erstatning bør informationskontorerne, som er oprettet i henhold til direktiv 2000/26/EF, ikke kun give oplysninger om ulykker, der er omfattet af dette direktiv, men også give lignende oplysninger om samtlige ulykker forårsaget af motorkøretøjer.
- (24) Skadelidte kan sagsøge forsikringsselskabet i den medlemsstat, hvor skadelidte har sin bopæl, jf. artikel 11, stk. 2, sammenholdt med artikel 9, stk. 1, litra b), i Rådets forordning (EF) nr. 44/2001 af 22. december 2000 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område ⁽¹⁾.
- (25) Da direktiv 2000/26/EF blev vedtaget inden vedtagelsen af forordning (EF) nr. 44/2001, der trådte i stedet for Bruxelles-konventionen af 27. september 1968 om samme emne for en række medlemsstater, bør henvisningen i direktivet til denne konvention tilpasses, hvor det er relevant.
- (26) Derfor bør Rådets direktiv 72/166/EØF, 84/5/EØF, 88/357/EØF og 90/232/EØF og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/26/EF ændres —

UDSTEDT FØLGENDE DIREKTIV:

Artikel 1

Ændringer af direktiv 72/166/EØF

Direktiv 72/166/EØF ændres således:

1) Artikel 1, nr. 4, ændres således:

a) Første led affattes således:

»— den stats område, hvis nummerplader køretøjet er forsynet med, uanset om nummerpladen er permanent eller midlertidig eller,«

b) Som nyt led indsættes:

»— i tilfælde af, at køretøjet ikke er forsynet med en nummerplade, eller er forsynet med en nummerplade, der ikke eller ikke længere svarer til køretøjet, og er involveret i en ulykke, den stats område, hvor ulykken fandt sted ved behandling af skadesager som fastsat i artikel 2, stk. 2, første led eller i artikel 1, stk. 4, i Rådets andet direktiv 84/5/EØF af 30. december 1983 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om ansvarsforsikring for motorkøretøjer ^(*).

^(*) EFT L 8 af 11.1.1984, s. 17.»

⁽¹⁾ EFT L 12 af 16.1.2001, s. 1. Senest ændret ved forordning (EF) nr. 2245/2004 (EUT L 381 af 28.12.2004, s. 10).

2) Artikel 2, stk. 1, affattes således:

»1. Medlemsstaterne fører ikke kontrol med ansvarsforsikring for køretøjer, der normalt er hjemmehørende på en anden medlemsstats område, eller for køretøjer, der normalt er hjemmehørende på et tredjelands område, når de kommer ind på deres område fra en anden medlemsstats område. De kan dog føre kontrol med forsikringer, såfremt dette ikke sker systematisk, ikke er diskriminerende og foretages som led i en kontrol, som ikke alene vedrører forsikringskontrol.«

3) Artikel 4 ændres således:

a) I litra a), andet afsnit

i) første punktum, indsættes ordene:

»i denne medlemsstat og« mellem »dækning af skader forvoldt« og »i andre medlemsstater«.

ii) affattes sidste punktum således:

»Den fremsender Kommissionen en liste over de personer, der er undtaget fra forsikringspligten, og de myndigheder eller organer, der er ansvarlige for erstatningsspørgsmål. Kommissionen offentliggør listen.«

b) Litra b), andet afsnit, affattes således:

»I dette tilfælde sikrer medlemsstaterne, at køretøjer som nævnt i første afsnit behandles på samme måde som køretøjer, for hvilke den i artikel 3, stk. 1, omhandlede lovpligtige forsikring ikke er tegnet. Erstatningsorganet i den medlemsstat, hvor ulykken har fundet sted, kan herefter søge regres hos garantifonden som omhandlet i artikel 1, stk. 4, i direktiv 84/5/EØF i den medlemsstat, hvor køretøjet normalt er hjemmehørende.

Fem år efter ikrafttrædelsen af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/14/EF af 11. maj 2005 om ændring af Rådets direktiv 72/166/EØF, 84/5/EØF, 88/357/EØF og 90/232/EØF og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/26/EF om ansvarsforsikring for motorkøretøjer (*) aflægger medlemsstaterne rapport til Kommissionen om gennemførelsen og den praktiske anvendelse af denne bestemmelse. Når Kommissionen har gennemgået disse rapporter, fremsætter den i givet fald forslag om udskiftning eller ophævelse af denne undtagelse.

(*) EUT L 149 af 11.6.2005, s. 14.«

4) I artikel 6 og 7, stk. 1, udgår ordene »eller på en medlemsstats ikke-europæiske territorium«.

Artikel 2

Ændringer af direktiv 84/5/EØF

Artikel 1 i direktiv 84/5/EØF affattes således:

»Artikel 1

1. Den forsikring, der er omhandlet i artikel 3, stk. 1, i direktiv 72/166/EØF, skal dække tingsskade såvel som personskade.

2. Medlemsstaterne skal med forbehold af eventuelle bestemmelser om mere omfattende forsikringsdækning, der måtte gælde i medlemsstaterne, kræve lovpligtig forsikring for mindst følgende beløb:

- a) ved personskade en mindstedækning på 1 000 000 EUR pr. skadelidt eller 5 000 000 EUR for hvert uheld, uanset antallet af skadelidte
- b) ved tingsskade 1 000 000 EUR for hvert uheld, uanset antallet af skadelidte.

Om nødvendigt kan medlemsstaterne indføre en overgangsperiode på op til fem år fra datoen for gennemførelsen af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/14/EF af 11. maj 2005 om ændring af Rådets direktiv 72/166/EØF, 84/5/EØF, 88/357/EØF og 90/232/EØF og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/26/EF om ansvarsforsikring for motorkøretøjer (*) til at tilpasse deres mindstebeløb for dækning til de beløb, der er fastsat i dette stykke.

Medlemsstater, der indfører en sådan overgangsperiode, underretter Kommissionen herom med angivelse af overgangsperiodens varighed.

Inden 30 måneder efter datoen for gennemførelsen af direktiv 2005/14/EF forhøjer medlemsstaterne forsikringsdækningen til mindst halvdelen af de niveauer, der er fastsat i dette stykke.

3. Hvert femte år efter ikrafttrædelsen af direktiv 2005/14/EF eller udløbet af en overgangsperiode som nævnt i stk. 2 revideres de i dette stykke nævnte beløb i overensstemmelse med det europæiske forbrugerprisindeks (EICP), jf. Rådets forordning (EF) nr. 2494/95 af 23. oktober 1995 om harmoniserede forbrugerprisindekser (**).

Beløbene justeres automatisk. Beløbene forhøjes med den procentuelle ændring i EICP, der er sket i perioden, dvs. i de fem år, der går umiddelbart forud for justeringen, og afrundes opad til et multiplum af 10 000 EUR.

Kommissionen underretter Europa-Parlamentet og Rådet om de justerede beløb og sørger for offentliggørelse i *Den Europæiske Unions Tidende*.

4. Hver medlemsstat opretter eller godkender et organ, der mindst inden for den lovpligtige forsikrings grænser skal erstatte tingsskade og personskade, der forvoldes af et ukendt køretøj, eller et køretøj for hvilket den i stk. 1 omhandlede lovpligtige forsikring ikke er tegnet.

Første afsnit berører ikke medlemsstaternes ret til at tillægge eller undlade at tillægge dette organs intervention en subsidier karakter samt til at fastlægge regler for regresretten mellem dette organ, den eller de personer, som er ansvarlige for uheldet, og andre forsikringselskaber eller organer inden for social sikring, der skal yde skadelidte erstatning for samme skade. Medlemsstaterne må imidlertid ikke tillade, at organet gør udbetalingen af erstatning betinget af, at skadelidte på en eller anden måde godtgør, at skadevolderen er ude af stand til eller nægter at betale.

5. Skadelidte kan under alle omstændigheder henvende sig direkte til dette organ, som på grundlag af de oplysninger, skadelidte giver efter anmodning fra organet, er forpligtet til at give vedkommende et begrundet svar på spørgsmålet om dets intervention.

Medlemsstaterne kan imidlertid udelukke personer, der frivilligt har taget plads i det skadevoldende køretøj, fra organets intervention, når organet kan bevise, at de vidste, at dette ikke var forsikret.

6. Medlemsstaterne kan begrænse eller udelukke intervention fra organet ved tingsskade forvoldt af et ukendt køretøj.

Hvis organet har betalt erstatning for en væsentlig personskade til et offer for en ulykke, hvor der samtidig er forvoldt tingsskade af et uidentificeret køretøj, kan medlemsstaterne imidlertid ikke udelukke betaling af erstatning for tingsskade med den begrundelse, at køretøjet ikke er identificeret. Medlemsstaterne kan dog fastsætte en selvrisiko på højst 500 EUR, som ofret for en sådan tingsskade kan pålægges.

Betingelserne for, hvornår der foreligger væsentlig personskade, fastlægges i henhold til lovgivningen eller de administrative bestemmelser i den medlemsstat, hvor ulykken finder sted. I den forbindelse kan medlemsstaterne bl.a. tage hensyn til, om skaden har krævet hospitalsindlæggelse.

7. Hver medlemsstat anvender sine love og administrative bestemmelser på nævnte organs interventioner med forbehold af enhver anden praksis, som måtte være mere gunstig for skadelidte.

(*) EUT L 149 af 11.6.2005, s. 14.

(**) EFT L 257 af 27.10.1995, s. 1. Ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1882/2003 (EUT L 284 af 31.10.2003, s. 1).«

Artikel 3

Ændring af direktiv 88/357/EØF

Artikel 12a, stk. 4, fjerde afsnit, andet punktum, i direktiv 88/357/EØF, udgår.

Artikel 4

Ændringer af direktiv 90/232/EØF

Direktiv 90/232/EØF ændres således:

1) I artikel 1 indsættes som nyt andet stykke efter første stykke:

»Medlemsstaterne træffer passende foranstaltninger for at sikre, at enhver lovbestemmelse eller enhver klausul i en forsikringspolice, der udelukker en passager fra forsikringsdækning med den begrundelse, at han vidste eller burde have vidst, at føreren af køretøjet var påvirket af spiritus eller af et andet rusmiddel, da ulykken fandt sted, ikke har nogen indvirkning på krav fra en sådan passager.«

2) Følgende artikel indsættes:

»Artikel 1a

Den forsikring, der er omhandlet i artikel 3, stk. 1, i direktiv 72/166/EØF skal dække person- og tingsskade på fodgængere, cyklister og andre ikke-motoriserede trafikanter, der som følge af en ulykke, hvori et motorkøretøj er involveret, har ret til erstatning i henhold til den nationale civilret. Nærværende artikel berører hverken erstatningsansvaret eller skadesbeløbet.«

3) Artikel 2, første led, affattes således:

— dækker hele Fællesskabets område på grundlag af en enkelt præmie og i hele aftalens løbetid, også i perioder hvor køretøjet befinder sig i en anden medlemsstat under aftalens løbetid, og«

4) Følgende artikler indsættes:

»Artikel 4a

1. Når et køretøj sendes fra en medlemsstat til en anden, betragtes, uanset artikel 2, litra d), andet led, i direktiv 88/357/EØF (*), den medlemsstat, hvor risikoen foreligger, som bestemmelsesmedlemsstat i tredive dage fra det tidspunkt, hvor køber har accepteret leveringen, selv om køretøjet ikke formelt er registreret i bestemmelsesmedlemsstaten.

2. Såfremt et køretøj bliver involveret i en ulykke i den i stk. 1 nævnte periode, mens det er uforsikret, skal det organ, hvortil der er henvist i artikel 1, stk. 4, i direktiv 84/5/EØF i bestemmelsesmedlemsstaten udrede den erstatning, der er fastsat i nævnte artikel.

Artikel 4b

Medlemsstaterne sikrer, at forsikringstager på ethvert tidspunkt har ret til at anmode om en erklæring om erstatningskrav fra tredjemand for skader, som berører det eller de køretøjer, der har været omfattet af forsikringsaftalen i mindst de seneste fem år af aftaleforholdet, eller om, at der ikke foreligger sådanne krav. Forsikringsselskabet eller et organ, som en medlemsstat har udnævnt med henblik på at sørge for obligatorisk forsikring eller levere sådanne erklæringer, sørger for, at forsikringstager modtager denne erklæring inden 15 dage fra anmodningen.

Artikel 4c

For så vidt angår den forsikring, der er omhandlet i artikel 3, stk. 1, i direktiv 72/166/EØF, kan forsikringsselskaber ikke gøre en selvrisiko gældende over for den skadelidte ved en ulykke.

Artikel 4d

Medlemsstaterne sikrer, at skadelidte ved ulykker, der er forårsaget af et køretøj, som er dækket af en forsikring som omhandlet i artikel 3, stk. 1, i direktiv 72/166/EØF, kan rejse krav direkte mod det forsikringsselskab, som skadevolderen er ansvarsforsikret i.

Artikel 4e

Medlemsstaterne fastlægger den procedure, der er beskrevet i artikel 4, stk. 6, i direktiv 2000/26/EF (**) med henblik på behandling af skadesager i forbindelse med ulykker, som er forårsaget af et køretøj, der er dækket af en forsikring som omhandlet i artikel 3, stk. 1, i direktiv 72/166/EØF.

I tilfælde af ulykker, der kan behandles inden for rammerne af systemet med nationale forsikringsbureauer, som omhandlet i artikel 2, stk. 2, i direktiv 72/166/EØF, fastlægger medlemsstaterne den samme procedure som proceduren i artikel 4, stk. 6, i direktiv 2000/26/EF. Ved anvendelse af denne procedure skal enhver henvisning til et forsikringsselskab forstås som en henvisning til nationale forsikringsbureauer som defineret i artikel 1, nr. 3, i direktiv 72/166/EØF.

(*) Rådets andet direktiv 88/357/EØF af 22. juni 1988 om samordning af love og administrative bestemmelser vedrørende direkte forsikringsvirksomhed bortset fra livsforsikring, om fastsættelse af bestemmelser, der kan lette den faktiske gennemførelse af den frie udveksling af tjenesteydelser (EFT L 172 af 4.7.1988, s. 1). Senest ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/26/EF (EFT L 181 af 20.7.2000, s. 65).

(**) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/26/EF af 16. maj 2000 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om ansvarsforsikring for motorkøretøjer (Fjerde motorkøretøjsforsikringsdirektiv) (EFT L 181 af 20.7.2000, s. 65).«

5) Artikel 5, stk. 1, affattes således:

»1. Medlemsstaterne sikrer, uden at det berører deres forpligtelser i henhold til direktiv 2000/26/EF, at de informationskontorer, der åbnes eller godkendes efter artikel 5 i samme direktiv, giver de oplysninger, der er nævnt i artiklen, til enhver, der har været involveret i en færdselsulykke, som er forårsaget af et køretøj, der er dækket af en forsikring som omhandlet i artikel 3, stk. 1, i direktiv 72/166/EØF.«

Artikel 5

Ændringer af direktiv 2000/26/EF

Direktiv 2000/26/EF ændres således:

1) Som betragtning 16a indsættes:

»(16a) Skadelidte kan sagsøge forsikringsgiveren i den medlemsstat, hvor skadelidte har sin bopæl, jf. artikel 11, stk. 2, sammenholdt med artikel 9, stk. 1, litra b), i Rådets forordning (EF) nr. 44/2001 af 22. december 2000 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område. (*)

(*) EFT L 12 af 16.1.2001, s. 1. Senest ændret ved forordning (EF) nr. 2245/2004 (EUT L 381 af 28.12.2004, s. 10.«

2) Artikel 4, stk. 8, affattes således:

»8. Udpegelsen af en skadebehandlingsrepræsentant kan ikke i sig selv betragtes som oprettelse af et agentur eller en filial i henhold til artikel 1, litra b), i direktiv 92/49/EØF, og skadebehandlingsrepræsentanten betragtes ikke som et etableret forretningssted i henhold til artikel 2, litra c), i direktiv 88/357/EØF eller

— et forretningssted i henhold til Bruxelles-konventionen af 27. september 1968 om retternes kompetence og om fuldbyrdelse af retsafgørelser i borgerlige sager, herunder handelssager (*) — for så vidt angår Danmark

— et forretningssted i henhold til forordning (EF) nr. 44/2001 — for så vidt angår de andre medlemsstater.

(*) EFT C 27 af 26.1.1998, s. 1 (konsolideret udgave).«

3) I artikel 5, stk. 1, litra a), udgår punkt 2, nummer ii).

4) Følgende artikel indsættes:

»Artikel 6a

Centralt organ

Medlemsstaterne træffer alle nødvendige foranstaltninger med henblik på til sin tid at lette skadelidtes, deres forsikringsselskabers eller deres juridiske repræsentanternes adgang til de grundlæggende oplysninger, som er nødvendige for behandlingen af skadesager.

Sådanne grundlæggende oplysninger skal i relevant omfang foreligge i elektronisk form i et centralt register i hver medlemsstat og gøres tilgængelige for sagens parter, såfremt de udtrykkeligt anmoder herom.«

Artikel 6

Gennemførelse

1. Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv senest den 11. juni 2007. De underretter straks Kommissionen herom.

Når medlemsstaterne vedtager disse love og bestemmelser, skal de ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv, eller de skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning.

De nærmere regler for henvisningen fastsættes af medlemsstaterne.

2. Medlemsstaterne kan i overensstemmelse med traktaten opretholde eller vedtage bestemmelser, som er gunstigere for skadelidte end dem, der kræves for at efterkomme dette direktiv.

3. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen teksten til de vigtigste nationale retsforskrifter, som de udsteder på det område, der er omfattet af dette direktiv.

Artikel 7

Ikrafttræden

Dette direktiv træder i kraft på dagen for offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Artikel 8

Adressater

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Strasbourg, den 11. maj 2005.

På Europa-Parlamentets vegne

J. P. BORRELL FONTELLES

Formand

På Rådets vegne

N. SCHMIT

Formand

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV 2005/29/EF

af 11. maj 2005

om virksomheders urimelige handelspraksis over for forbrugerne på det indre marked og om ændring af Rådets direktiv 84/450/EØF og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 97/7/EF, 98/27/EF og 2002/65/EF og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 2006/2004 (direktivet om urimelig handelspraksis)

(EØS-relevant tekst)

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION
HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 95,

under henvisning til forslag fra Kommissionen,

under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg ⁽¹⁾,

efter proceduren i traktatens artikel 251 ⁽²⁾, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Traktatens artikel 153, stk. 1 og stk. 3, litra a) bestemmer, at Fællesskabet bidrager til at sikre et højt forbrugerbeskyttelsesniveau ved foranstaltninger, som det vedtager i henhold til artikel 95.
- (2) I henhold til traktatens artikel 14, stk. 2, indebærer det indre marked et område uden indre grænser med fri bevægelighed for varer og tjenesteydelser samt fri etableringsret. Udviklingen af rimelig handelspraksis i et område uden indre grænser er afgørende for at fremme udbredelsen af aktiviteter på tværs af grænserne.
- (3) Medlemsstaternes lovgivning om urimelig handelspraksis er præget af markante forskelle, som kan skabe betydelig konkurrenceforvridning og hindringer for et velfungerende indre marked. Med hensyn til reklame fastlægges i Rådets

direktiv 84/450/EØF af 10. september 1984 om vildledende og sammenlignende reklame ⁽³⁾, minimumskriterier for harmonisering af lovgivning vedrørende vildledende reklame, hvilket dog ikke forhindrer medlemsstaterne i at opretholde eller vedtage foranstaltninger, som sikrer en mere vidtgående forbrugerbeskyttelse. Som en følge heraf varierer medlemsstaternes bestemmelser om vildledende reklame betydeligt.

- (4) Disse afvigelser skaber usikkerhed om, hvilke nationale bestemmelser der gælder for urimelig handelspraksis, hvilket skader forbrugernes økonomiske interesser og medfører mange hindringer, som har betydning for virksomheder og forbrugere. Disse hindringer betyder øgede udgifter for de virksomheder, der vil nyde godt af frihederne i det indre marked, især ved grænseoverskridende markedsføring, gennemførelse af reklamekampagner og salg fremmende foranstaltninger. Hindringerne gør desuden forbrugerne usikre på deres rettigheder og undergraver deres tillid til det indre marked.

- (5) Eftersom der ikke er ensartede bestemmelser på fællesskabsplan, kan hindringer for den fri bevægelighed for tjenesteydelser og varer på tværs af grænserne eller for etableringsfriheden retfærdiggøres ud fra De Europæiske Fællesskabers Domstols retspraksis under forudsætning af, at sådanne hindringer har til formål at varetage almene hensyn og står i forhold til disse. Set i lyset af Fællesskabets målsætninger, som omhandlet i traktatens og den afledede fællesskabslovgivnings bestemmelser om fri bevægelighed og i overensstemmelse med Kommissionens politik om kommerciel kommunikation som anført i Kommissionens meddelelse »Opfølgning af grønbogen om kommerciel kommunikation i det indre marked«, bør sådanne hindringer fjernes. Disse hindringer kan kun fjernes ved at indføre ensartede bestemmelser på fællesskabsplan, der indfører et højt forbrugerbeskyttelsesniveau, og ved at tydeliggøre visse retlige begreber på EU-plan i det omfang, det er nødvendigt for at sikre et velfungerende indre marked og af hensyn til retssikkerheden.

⁽¹⁾ EUT C 108 af 30.4.2004, s. 81.

⁽²⁾ Europa-Parlamentets udtalelse af 20.4.2004 (EUT C 104 E af 30.4.2004, s. 260), Rådets fælles holdning af 15.11.2004 (EUT C 38 E af 15.2.2005, s. 1), Europa-Parlamentets holdning af 24.2.2005 (endnu ikke offentliggjort i EUT) og Rådets afgørelse af 12.4.2005.

⁽³⁾ EFT L 250 af 19.9.1984, s. 17. Ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 97/55/EF (EFT L 290 af 23.10.1997, s. 18).

- (6) Derfor foretages der ved dette direktiv en tilnærmelse af medlemsstaternes love om urimelig handelspraksis, herunder illoyal reklame, som direkte skader forbrugernes økonomiske interesser og derved indirekte skader legitime konkurrenters økonomiske interesser. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet beskytter direktivet forbrugerne mod følgerne af urimelig handelspraksis, når disse er væsentlige, men det erkendes, at virkningerne for forbrugerne i visse tilfælde kan være ubetydelige. Direktivet hverken omfatter eller berører de nationale love om urimelig handelspraksis, som udelukkende skader konkurrenternes økonomiske interesser, eller som vedrører transaktioner mellem erhvervsdrivende. Under fuld hensyntagen til nærhedsprincippet vil medlemsstaterne fortsat i overensstemmelse med fællesskabslovgivningen kunne lovgive med hensyn til urimelig handelspraksis, hvis de ønsker det. Direktivet omfatter eller berører heller ikke de bestemmelser i direktiv 84/450/EØF om reklame, som er vildledende for virksomheder, men ikke for forbrugere, eller som omhandler sammenlignende reklame. Ej heller påvirker dette direktiv accepteret reklame- og markedsføringspraksis som legal produktplacering, mærkedifferentiering eller tilbud om incitamenter, som på berettiget vis kan påvirke forbrugernes opfattelse af produkter og påvirke deres adfærd uden at indskrænke forbrugerens evne til at træffe en informeret beslutning.
- (7) Dette direktiv vedrører former for handelspraksis, som direkte påvirker forbrugernes transaktionsbeslutninger i forbindelse med produkter. Det vedrører ikke handelspraksis, som hovedsagelig udøves i andre øjemed, herunder kommerciel kommunikation rettet mod investorer som f.eks. årsberetninger og virksomhedspromoverende litteratur. Det vedrører heller ikke lovmæssige krav med hensyn til smag og anstændighed, der varierer meget fra den ene medlemsstat til den anden. En handelspraksis som f.eks. kundehvervning på gaden kan i nogle medlemsstater være uønsket af kulturelle grunde. Medlemsstaterne bør derfor fortsat kunne forbyde visse former for handelspraksis på deres område under henvisning til smag og anstændighed, uanset at sådanne former for praksis ikke begrænser forbrugernes valgfrihed. Der skal tages fuld højde for den enkelte sags omstændigheder i forbindelse med anvendelsen af dette direktiv, navnlig de generelle bestemmelser heri.
- (8) Dette direktiv beskytter direkte forbrugernes økonomiske interesser mod virksomheders urimelige handelspraksis. Derved beskytter det også indirekte lovlydige virksomheder mod deres konkurrenter, der ikke følger reglerne i direktivet, og sikrer således loyal konkurrence på det område, der samordnes gennem direktivet. Der er naturligvis andre former for handelspraksis, der, skønt de ikke skader forbrugerne, kan skade konkurrenter og erhvervs-kunder. Kommissionen bør omhyggeligt undersøge, om der er behov for fællesskabsforanstaltninger på området urimelig handelspraksis ud over direktivets anvendelses-område, og om nødvendigt fremsætte et lovgivningsforslag for at dække de øvrige aspekter af illoyal konkurrence.
- (9) Dette direktiv berører ikke sager indklaget af dem, som har lidt skade på grund af urimelig handelspraksis. Det berører heller ikke fællesskabsbestemmelser eller nationale bestemmelser om aftaleret, intellektuel ejendomsret, bestemmelser om produkters sundheds- og sikkerhedsmæssige aspekter, etableringsbetingelser eller godkendelsesordninger, herunder sådanne, der i overensstemmelse med fællesskabsretten vedrører hasardspil, EF's konkurrencebestemmelser eller nationale bestemmelser til gennemførelse af disse. Medlemsstaterne vil således kunne opretholde eller indføre restriktioner og forbud vedrørende handelspraksis, der er begrundet i hensynet til forbrugernes sundhed og sikkerhed på deres område, uanset hvor den erhvervsdrivende end er etableret, f.eks. i forbindelse med alkohol, tobak eller lægemidler. Finansielle tjenesteydelser og fast ejendom nødvendiggør som følge af deres kompleksitet og alvorlige iboende risici, at der opstilles detaljerede krav, herunder positive forpligtelser for erhvervsdrivende. Med hensyn til finansielle tjenesteydelser og fast ejendom berører direktivet derfor ikke medlemsstaternes ret til at gå videre end dets bestemmelser for at beskytte forbrugernes økonomiske interesser. Det er ikke hensigtsmæssigt i denne tekst at give regler for certificering og angivelse af lødighed for ædelmetalarbejder.
- (10) Det er nødvendigt at sikre, at forholdet mellem dette direktiv og gældende fællesskabsret er sammenhængende, især i de tilfælde, hvor særlige sektorer er omfattet af nærmere bestemmelser om urimelig handelspraksis. Derfor medfører nærværende direktiv ændring af direktiv 84/450/EØF, Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 97/7/EF af 20. maj 1997 om forbrugerbeskyttelse i forbindelse med aftaler vedrørende fjernsalg ⁽¹⁾, Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/27/EF af 19. maj 1998 om søgsmål med påstand om forbud på området beskyttelse af forbrugernes interesser ⁽²⁾ og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/65/EF af 23. september 2002 om fjernsalg af finansielle tjenesteydelser til forbrugere ⁽³⁾. Direktivet finder således kun anvendelse, hvis der ikke er specifikke fællesskabsbestemmelser om særlige aspekter af urimelig

⁽¹⁾ EFT L 144 af 4.6.1997, s. 19. Ændret ved direktiv 2002/65/EF (EFT L 271 af 9.10.2002, s. 16).

⁽²⁾ EFT L 166 af 11.6.1998, s. 51. Senest ændret ved direktiv 2002/65/EF.

⁽³⁾ EFT L 271 af 9.10.2002, s. 16.

handelspraksis som f.eks. oplysningskrav og bestemmelser om, hvordan oplysningerne skal præsenteres over for forbrugeren. Det indfører beskyttelse for forbrugere på områder, hvor der ikke er en særlig sektorlovgivning på fællesskabsplan, og forbyder erhvervsdrivende at bibringe et fejlagtigt indtryk af et produkts egenskaber. Dette er særligt vigtigt for komplekse produkter, som indebærer en høj risiko for forbrugere, som visse finansielle tjenesteydelser. Direktivet supplerer derfor den gældende fællesskabsret, som gælder for handelspraksis, der skader forbrugernes økonomiske interesser.

- (11) Det høje konvergensniveau, som opnås ved dette direktivs tilnærmelse af de nationale bestemmelser, skaber et højt fælles forbrugerbeskyttelsesniveau. I dette direktiv fastsættes et enkelt generelt forbud mod de former for urimelig handelspraksis, der forvrider forbrugernes økonomiske adfærd. Der fastsættes også bestemmelser om aggressiv handelspraksis, som på nuværende tidspunkt ikke er omfattet af fællesskabslovgivning.
- (12) Harmonisering vil betyde en væsentlig forbedring af både forbrugernes og virksomhedernes retlige sikkerhed. Såvel forbrugere som virksomheder vil kunne sætte deres lid til en enkelt lovgivningsmæssig ramme, som er baseret på klart definerede retlige begreber, og som gælder for alle aspekter af urimelig handelspraksis i hele EU. Dette vil betyde fjernelse af de hindringer, som skyldes divergerende bestemmelser vedrørende urimelig handelspraksis, der skader forbrugernes økonomiske interesser, og det vil bane vejen for gennemførelsen af det indre marked på dette område.
- (13) For at opfylde Fællesskabets målsætninger gennem fjernelse af hindringerne på det indre marked er det nødvendigt, at medlemsstaternes nuværende divergerende generalklausuler og retsprincipper erstattes med noget andet. Det enkelte, fælles generelle forbud, som er fastsat ved dette direktiv, omfatter derfor urimelig handelspraksis, der forvrider forbrugernes økonomiske adfærd. For at understøtte forbrugernes tillid bør det generelle forbud ligeledes gælde urimelig handelspraksis, der finder sted uden for et aftaleforhold mellem en erhvervsdrivende og en forbruger eller efter indgåelsen af en aftale og under dens udførelse. Det generelle forbud suppleres af bestemmelser om de to typer handelspraksis, der forekommer allerhyppigst, nemlig vildledende handelspraksis og aggressiv handelspraksis.
- (14) Det er ønskeligt, at begrebet vildledende handelspraksis omfatter de former for praksis, herunder vildledende reklame, hvor forbrugeren bedrages og dermed forhindres

i at træffe et informeret og således effektivt valg. I overensstemmelse med medlemsstaternes love og praksis vedrørende vildledende reklame er vildledende praksis i dette direktiv inddelt i vildledende handlinger og vildledende udeladelser. For så vidt angår udeladelser er der i direktivet opstillet en begrænset række vigtige oplysninger, som forbrugeren skal bruge for at kunne træffe en informeret transaktionsbeslutning. Det er ikke nødvendigt at give sådanne oplysninger i alle reklamer, men kun i de tilfælde, hvor den erhvervsdrivende fremsætter en købsopfordring, som er et klart defineret begreb i direktivet. Den strategi med fuldstændig harmonisering, der er fastlagt i dette direktiv, er dog ikke til hinder for, at medlemsstaterne i deres nationale lovgivning kan anføre de vigtigste karakteristika ved bestemte produkter som f.eks. samlerobjekter eller elektriske artikler, hvis udeladelse vil være af afgørende betydning, når der fremsættes en købsopfordring. Direktivet har ikke til formål at begrænse forbrugernes valg ved at forbyde fremme af produkter, der ligner andre produkter, medmindre denne lighed forvirrer forbrugeren med hensyn til produktets kommercielle oprindelse og derfor er vildledende. Dette direktiv bør ikke berøre gældende fællesskabslovgivning, der udtrykkeligt overlader det til medlemsstaterne at vælge mellem flere reguleringsmæssige muligheder for så vidt angår forbrugerbeskyttelse på området handelspraksis. Navnlig bør dette direktiv ikke berøre artikel 13, stk. 3, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/58/EF af 12. juli 2002 om behandling af personoplysninger og beskyttelse af privatlivets fred i den elektroniske kommunikationssektor ⁽¹⁾.

- (15) Er der i fællesskabslovgivningen fastlagt oplysningskrav i forbindelse med kommerciel kommunikation, reklame og markedsføring, anses disse oplysninger for at være væsentlige i henhold til dette direktiv. Medlemsstaterne vil kunne opretholde eller tilføje oplysningskrav, der vedrører aftaleret, og som har aftaleretlige følger, når dette er tilladt i henhold til minimumsklausulerne i de eksisterende instrumenter i fællesskabslovgivningen. I bilag II findes en ikke-udtømmende liste over sådanne oplysningskrav i gældende fællesskabsret. I betragtning af, at der med dette direktiv indføres fuld harmonisering, er det kun de oplysninger, der kræves i henhold til fællesskabslovgivningen, der anses for at være væsentlige i henhold til artikel 7, stk. 5, heri. Hvis en medlemsstat i medfør af en minimumsklausul har indført oplysningskrav, der går videre end det af fællesskabsretten påkrævede, udgør en udeladelse af disse yderligere oplysninger ikke en vildledende udeladelse i medfør af dette direktiv. Derimod vil medlemsstaterne være i stand til, når minimumsklausulerne i fællesskabslovgivningen tillader dem det, at bevare eller indføre strengere bestemmelser i overensstemmelse med fællesskabslovgivningen for at sikre et højere beskyttelsesniveau for forbrugernes individuelle kontraktlige rettigheder.

⁽¹⁾ EFT L 201 af 31.7.2002, s. 37.

- (16) Bestemmelser om aggressiv handelspraksis bør omfatte praksis, som indskrænker forbrugerens valgfrihed betydeligt. Det drejer sig om praksis, hvor der benyttes chikane, tvang, herunder fysisk vold, og utilbørlig påvirkning.
- (17) Med henblik på at sikre yderligere retssikkerhed er det ønskeligt at få præciseret, hvilke former for handelspraksis der under alle omstændigheder anses for urimelige. Bilag I indeholder derfor en fuldstændig liste over alle disse former for praksis. Disse former for handelspraksis er de eneste, der kan anses for urimelige, uden først i hvert enkelt tilfælde at være blevet vurderet i forhold til bestemmelserne i artikel 5-9. Listen kan kun ændres ved en revision af direktivet.
- (18) Alle forbrugere bør beskyttes imod urimelig handelspraksis; Domstolen har imidlertid efter iværksættelsen af direktiv 84/450/EØF i forbindelse med retsafgørelser i sager om reklame fundet det nødvendigt at undersøge virkningen på en tænkt, typisk forbruger. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet og for at den beskyttelse, der ligger i det, rent faktisk kan fungere, anvender dette direktiv som benchmark en under hensyntagen til sociale, kulturelle og sproglige forhold almindeligt oplyst, rimeligt opmærksom og velunderrettet gennemsnitsforbruger, således som denne fortolkes af Domstolen, men sørger for at forebygge udnyttelse af forbrugere, hvis karaktertræk gør dem særligt sårbare over for urimelig handelspraksis. I de tilfælde, hvor en handelspraksis specifikt rettes mod en særlig gruppe af forbrugere som f.eks. børn, bør virkningen af den pågældende handelspraksis vurderes ud fra, hvordan den opleves af et gennemsnitligt medlem af denne gruppe. Det er derfor hensigtsmæssigt i den liste over former for praksis, som under alle omstændigheder anses som urimelige, at medtage en bestemmelse, som beskytter børn mod direkte tilskyndelse til køb uden direkte at nedlægge forbud mod reklamer rettet mod børn. Begrebet gennemsnitsforbrugeren er ikke et statistisk begreb. Nationale domstole og myndigheder skal selv, under hensyn til Domstolens retspraksis, foretage en vurdering med henblik på at bestemme gennemsnitsforbrugerens typiske reaktion i et givet tilfælde.
- (19) Hvor visse karaktertræk som alder, fysiske eller mentale handicap eller godtroenhed gør forbrugere særlig modtagelige for en handelspraksis eller det underliggende produkt, og kun sådanne forbrugeres økonomiske adfærd kan forventes at blive forvredet af den pågældende praksis på en måde, som den erhvervsdrivende med rimelighed kan forudse, er det hensigtsmæssigt at sikre, at de er beskyttet på passende vis, ved at den pågældende praksis vurderes ud fra, hvordan den opleves af et gennemsnitligt medlem af denne gruppe.
- (20) Det er hensigtsmæssigt at sikre en rolle for adfærdskodekser, som sætter de erhvervsdrivende i stand til effektivt at anvende direktivets principper på specifikke økonomiske områder. Inden for sektorer, hvor der gælder specifikke obligatoriske krav for erhvervsdrivendes adfærd, er det hensigtsmæssigt, at disse krav også omfatter dokumentation for så vidt angår kravene i forbindelse med erhvervsdrivendes diligenspligt inden for den pågældende sektor. Den kontrol, som indehavere af kodekser udøver på nationalt plan eller EF-plan for at eliminere urimelig handelspraksis, kan overflødig gøre iværksættelsen af administrative eller retlige foranstaltninger og bør derfor fremmes. Med henblik på at tilstræbe et højt forbrugerbeskyttelsesniveau kan forbrugerorganisationerne underrettes om og inddrages i udarbejdelsen af adfærdskodekser.
- (21) Personer eller organisationer, der ifølge national lovgivning har en berettiget interesse i sagen, skal have retsmidler til at indbringe sager om urimelig handelspraksis enten for en domstol eller et administrativt organ, der har beføjelse til at træffe afgørelse om klagerne eller foretage passende retsforfølgning. Selv om bevisbyrden afgøres efter national lovgivning, er det hensigtsmæssigt, at domstole og administrative organer skal kunne kræve af de erhvervsdrivende, at de fremlægger belæg for, at deres faktuelle påstande er korrekte.
- (22) Det er nødvendigt, at medlemsstaterne indfører sanktioner for overtrædelse af dette direktivs bestemmelser og sikrer, at de håndhæves. Sanktionerne skal være effektive, stå i forhold til overtrædelsens omfang og have en afskrækkende virkning.
- (23) Målene for dette direktiv, nemlig fjernelse af hindringer i form af nationale love om urimelig handelspraksis, der hæmmer det indre markeds funktion, og sikring af et højt forbrugerbeskyttelsesniveau gennem tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser om urimelig handelspraksis, kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne og kan bedre gennemføres på fællesskabsplan. Fællesskabet kan derfor træffe foranstaltninger i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet, jf. traktatens artikel 5. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går direktivet ikke ud over, hvad der er nødvendigt for at fjerne hindringerne på det indre marked og opnå et højt fælles forbrugerbeskyttelsesniveau.
- (24) Det er hensigtsmæssigt at tage direktivet op til revision for at sikre, at handelshindringerne på det indre marked er blevet fjernet, og at der er opnået et højt forbrugerbeskyttelsesniveau. Revisionen kan føre til et forslag fra Kommissionen om ændring af dette direktiv, bl.a. med hensyn til en begrænset udvidelse af undtagelsen i artikel 3,

stk. 5, og/eller ændringer af anden forbrugerbeskyttelseslovgivning, som afspejler Kommissionens tilsagn om i henhold til strategien for forbrugerpolitikken at tage gældende fællesskabsret op til revision for at sikre et højt fælles forbrugerbeskyttelsesniveau.

(25) I dette direktiv overholdes de grundlæggende rettigheder og de principper, som bl.a. er anerkendt i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder —

UDSTEDT FØLGENDE DIREKTIV:

KAPITEL 1

GENERELLE BESTEMMELSER

Artikel 1

Formål

Formålet med dette direktiv er at bidrage til et velfungerende indre marked og opnå et højt forbrugerbeskyttelsesniveau gennem tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser om urimelig handelspraksis, der skader forbrugernes økonomiske interesser.

Artikel 2

Definitioner

I dette direktiv forstås ved:

- a) »forbruger«: en fysisk person, der i forbindelse med en af dette direktiv omfattet handelspraksis ikke udøver virksomhed som handlende, håndværker eller industridrivende eller udøver et liberalt erhverv
- b) »erhvervsdrivende«: en fysisk eller juridisk person, der i forbindelse med en af dette direktiv omfattet handelspraksis udøver virksomhed som handlende, håndværker eller industridrivende eller udøver et liberalt erhverv, og enhver, der handler i en erhvervsdrivendes navn eller på en erhvervsdrivendes vegne
- c) »produkt«: en vare eller tjenesteydelse, herunder fast ejendom, rettigheder og pligter
- d) »virksomheders handelspraksis over for forbrugere« (i det følgende også benævnt »handelspraksis«): en handling, udeladelse, adfærd eller fremstilling, kommerciel kommunikation, herunder reklame og markedsføring, foretaget af en erhvervsdrivende med direkte relation til promovring, salg eller udbud af et produkt til forbrugere
- e) »væsentlig forvriddning af forbrugernes økonomiske adfærd«: anvendelse af en handelspraksis, som mærkbart indskrænker forbrugernes evne til at træffe en informeret beslutning, hvorved forbrugeren træffer en transaktionsbeslutning, som han ellers ikke ville have truffet
- f) »adfærdskodeks«: en aftale eller et regelsæt, der ikke følger af en medlemsstats love eller administrative bestemmelser, hvorigennem den erhvervsdrivendes adfærd fastlægges, og ifølge hvilken denne forpligtes til at overholde kodeksen i forbindelse med en eller flere former for handelspraksis eller inden for en eller flere erhvervssektorer
- g) »kodeksindehaver«: et organ, herunder en erhvervsdrivende eller gruppe af erhvervsdrivende, som er ansvarlig for udformningen og opdateringen af en adfærdskodeks og/eller for at overvåge, at kodeksen overholdes af de parter, som har forpligtet sig i henhold til denne
- h) »erhvervsmæssig diligenspligt«: standarden for de særlige færdigheder og den omhu, som en erhvervsdrivende med rimelighed kan forventes at udvide over for forbrugere, og som skal stå i et rimeligt forhold til hæderlig markedspraksis og/eller det generelle princip om god tro inden for den erhvervsdrivendes virkefelt
- i) »købsopfordring«: en kommerciel kommunikation, hvori produktets karakteristika og pris er angivet på en måde, som er passende i forhold til det anvendte kommercielle kommunikationsmiddel, og hvorved forbrugeren sættes i stand til at foretage et køb
- j) »utilbørlig påvirkning«: udnyttelse af en magtposition i forhold til forbrugeren til at udøve pres selv uden anvendelse eller trusler om anvendelse af fysisk vold på en måde, som væsentligt begrænser forbrugernes evne til at træffe en informeret beslutning
- k) »transaktionsbeslutning«: en beslutning, der træffes af en forbruger, om hvorvidt, hvordan og på hvilke betingelser han vil købe, foretage fuld eller delvis betaling for, beholde eller afhænde et produkt eller udøve en aftalemæssig rettighed i forbindelse med produktet, uanset om forbrugeren beslutter at foretage en transaktion eller at undlade dette
- l) »lovreguleret erhverv«: en eller flere former for erhvervsmæssig virksomhed, når der enten direkte eller indirekte ifølge love eller administrative bestemmelser kræves bestemte erhvervsmæssige kvalifikationer for at optage eller udøve denne virksomhed eller en form heraf.

Artikel 3

Anvendelsesområde

1. Dette direktiv gælder for virksomheders urimelige handelspraksis over for forbrugerne, som fastlagt i artikel 5, før, under og efter en handelstransaktion i forbindelse med et produkt.

2. Dette direktiv berører ikke aftaleretten og navnlig ikke bestemmelserne om kontraktens gyldighed, indgåelse og virkning.

3. Dette direktiv berører ikke fællesskabsbestemmelser eller nationale bestemmelser vedrørende produkters sundheds- og sikkerhedsmæssige aspekter.

4. I tilfælde af uoverensstemmelse mellem dette direktivs bestemmelser og andre fællesskabsbestemmelser om særlige aspekter af urimelig handelspraksis, vil sidstnævnte gælde for de pågældende særlige aspekter.

5. I en periode på seks år efter den 12.6.2007 kan medlemsstaterne på det område, hvor der med dette direktiv sker en tilnærmelse, fortsætte med at anvende nationale bestemmelser, som er mere restriktive eller præskriptive end dette direktiv, og som implementerer direktiver med bestemmelser om minimumsharmonisering. Disse foranstaltninger skal være væsentlige med henblik på at sikre, at forbrugerne beskyttes tilstrækkeligt mod urimelig handelspraksis, og skal stå i et rimeligt forhold til opfyldelsen af dette mål. Den revision, der er omhandlet i artikel 18, kan, hvis det anses for hensigtsmæssigt, omfatte et forslag om forlængelse af denne undtagelse med en yderligere begrænset periode.

6. Medlemsstaterne skal omgående underrette Kommissionen om anvendelse af nationale bestemmelser på grundlag af stk. 5.

7. Dette direktiv berører ikke bestemmelserne vedrørende retternes kompetence.

8. Dette direktiv berører ikke nogen etableringsbetingelser eller godkendelsesordninger eller fagetsiske adfærdskodekser eller andre specifikke bestemmelser for lovregulerede erhverv, der skal opretholde høje standarder for virksomhedernes integritet, og som medlemsstaterne i overensstemmelse med fællesskabslovgivningen kan pålægge virksomheder.

9. I forbindelse med »finansielle tjenesteydelser«, som defineret i direktiv 2002/65/EF, samt fast ejendom kan medlemsstaterne på det område, hvor der med dette direktiv sker en tilnærmelse, stille krav, som er mere restriktive eller præskriptive end dette direktiv.

10. Dette direktiv berører ikke anvendelsen af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser vedrørende certificering og angivelse af lødighed for ædelmetalarbejder.

Artikel 4

Det indre marked

Medlemsstaterne må hverken begrænse friheden til at levere tjenesteydelser eller den frie bevægelighed for varer af grunde, der kan henføres til de områder, hvor der med dette direktiv sker en tilnærmelse.

KAPITEL 2

URIMELIG HANDELSPRAKSIS

Artikel 5

Forbud mod urimelig handelspraksis

1. Urimelig handelspraksis forbydes.
2. En handelspraksis er urimelig, hvis:
 - a) den er i modstrid med kravet om erhvervmæssig diligenpligtog
- b) væsentligt forvrider eller kan forventes væsentligt at forvride den økonomiske adfærd i forhold til produktet hos gennemsnitsforbrugeren, som bliver genstand for den, eller som den er rettet mod, eller, hvis den pågældende handelspraksis rettes mod en særlig gruppe af forbrugere, hos et gennemsnitligt medlem af denne gruppe.

3. Handelspraksis, der på en måde, som den erhvervsdrivende med rimelighed kan forventes at forudse, må formodes kun at forvride den økonomiske adfærd væsentligt hos en klart identificerbar gruppe af forbrugere, som er særligt sårbare over for denne praksis eller det omhandlede produkt på grund af deres mentale eller fysiske handicap, alder eller godtroenhed, vurderes med udgangspunkt i et gennemsnitligt medlem af gruppen. Dette berører ikke den almindelige og legale reklamepraksis, der består i at fremsætte overdrevne udtalelser eller udtalelser, som ikke er beregnet til at blive opfattet bogstaveligt.

4. En handelspraksis er i særdeleshed urimelig, hvis den er

a) vildledende, jf. artikel 6 og 7,

eller

b) aggressiv, jf. artikel 8 og 9.

5. I bilag I findes fortegnelsen over de former for handelspraksis, som under alle omstændigheder vil blive betragtet som urimelige. Den samme fortegnelse skal anvendes i alle medlemsstater og må kun ændres ved en revision af dette direktiv.

Afsnit 1

Vildledende handelspraksis

Artikel 6

Vildledende handlinger

1. En handelspraksis betragtes som vildledende, hvis den indeholder urigtige oplysninger og derfor er usandfærdig eller f.eks. i kraft af sin generelle fremstillingsform vildleder eller kan forventes at vildlede en gennemsnitsforbruger, selv om oplysningerne er faktisk korrekte, med hensyn til et eller flere af følgende elementer og under alle omstændigheder foranlediger eller kan forventes at foranledige ham til at træffe en transaktionsbeslutning, som han ellers ikke ville have truffet:

a) produktets eksistens eller art

b) de væsentligste egenskaber ved produktet, såsom det omfang, i hvilket det står til rådighed, dets fordele, risici, udførelse, sammensætning, tilbehør, eftersalgsservice og klagebehandling, måden og tidspunktet for fremstilling eller ydelse, levering, dets hensigtsmæssighed, anvendelse, mængde, specifikationer, geografiske eller handelsmæssige oprindelse eller de resultater, som kan forventes opnået ved brugen, eller resultaterne af og de vigtigste karakteristika ved afprøvning eller kontrol af produktet

c) omfanget af den erhvervsdrivendes forpligtelser, begrundelsen for den pågældende handelspraksis og arten af salgsprocessen, enhver erklæring eller ethvert symbol i forbindelse med direkte eller indirekte støtte eller godkendelse af den erhvervsdrivende eller produktet

d) prisen eller den måde, hvorpå prisen beregnes, eller en særlig prismæssig fordel

e) behov for eftersyn, reservedele, udskiftninger eller reparationer

f) forhold, der vedrører den erhvervsdrivendes eller dennes agents egenskaber og rettigheder, såsom hans identitet og formue, hans kvalifikationer, status, godkendelse, tilhørsforhold eller tilknytning og immaterielle rettigheder eller de ham tilkendte prisbelønninger og udmærkelser.

g) forbrugerens rettigheder, herunder retten til omlevering eller tilbagebetaling som fastsat i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 1999/44/EF af 25. maj 1999 om visse aspekter af forbrugerkøb og garantier i forbindelse hermed ⁽¹⁾, eller de risici, som han eventuelt løber.

2. En handelspraksis betragtes også som vildledende, hvis den i sin faktuelle sammenhæng, idet der tages hensyn til alle elementer og betingelser, foranlediger gennemsnitsforbrugeren eller kan forventes at foranledige denne til at træffe en transaktionsbeslutning, som han ellers ikke ville have truffet, og den indebærer:

a) en markedsføring, herunder sammenlignende reklame, vedrørende et produkt, som medfører, at det forveksles med et produkt, et varemærke, en handelsbetegnelse eller andre kendetegn, som tilhører en konkurrent

b) at den erhvervsdrivende ikke overholder bestemmelserne i adfærdskodekser, som han har forpligtet sig til at overholde, i de tilfælde hvor

i) der er tale om et fast tilsagn, som kan verificeres, og ikke om en forhåbning,

og hvor

ii) den erhvervsdrivende i en handelspraksis angiver, at han er bundet af kodeksen.

Artikel 7

Vildledende udeladelser

1. En handelspraksis betragtes som vildledende, hvis den i sin faktuelle sammenhæng, idet der tages hensyn til alle elementer og forhold og begrænsningerne ved kommunikationsmediet, udelader væsentlige oplysninger, som gennemsnitsforbrugeren har behov for i den pågældende situation for at træffe en informeret transaktionsbeslutning, og derved foranlediger gennemsnitsforbrugeren eller kan forventes at foranledige denne til at træffe en transaktionsbeslutning, som han ellers ikke ville have truffet.

⁽¹⁾ EFT L 171 af 7.7.1999, s. 12.

2. Det betragtes også som en vildledende udeladelse, hvis en erhvervsdrivende, skjuler eller på en uklar, uforståelig, dobbelttydig eller uhensigtsmæssig måde præsenterer væsentlige oplysninger, jf. stk. 1 og under hensyntagen til elementerne i dette stykke, eller undlader at angive den kommercielle hensigt med den pågældende handelspraksis, hvis den ikke allerede fremgår tydeligt af sammenhængen, og hvis dette i nogen af disse tilfælde foranlediger gennemsnitsforbrugeren eller kan forventes at foranledige denne til at træffe en transaktionsbeslutning, som han ellers ikke ville have truffet.

3. Når det medie, der anvendes til at formidle denne handelspraksis, indebærer begrænsninger i rum eller tid, skal der tages hensyn til disse begrænsninger og til foranstaltninger, som den erhvervsdrivende har truffet for at gøre oplysningerne tilgængelige for forbrugerne på anden måde, når det afgøres, om oplysninger er blevet udeladt.

4. Ved en opfordring til køb betragtes følgende oplysninger som væsentlige, hvis de ikke allerede fremgår tydeligt af sammenhængen:

- a) produktets vigtigste karakteristika i et omfang, der svarer til mediet og produktet
- b) den erhvervsdrivendes fysiske adresse og navn, som f.eks. hans firmanavn og, hvor det er relevant, den fysiske adresse og navnet på den erhvervsdrivende, på hvis vegne han handler
- c) prisen inklusive afgifter, eller, hvis produktets art gør, at prisen ikke med rimelighed kan udregnes på forhånd, den måde, hvorpå prisen udregnes, samt, hvor det er relevant, alle yderligere omkostninger vedrørende fragt, levering eller porto eller, hvor sådanne omkostninger ikke med rimelighed kan udregnes på forhånd, oplysninger om, at der kan forekomme sådanne yderligere omkostninger
- d) forhold vedrørende betaling, levering, gennemførelse og klagebehandlingspolitik, hvis disse afviger fra kravene i forbindelse med erhvervsmæssig diligenspligt
- e) ved produkter og transaktioner, der omfatter fortrydelsesret eller annulleringsret, eksistensen af en sådan ret.

5. Oplysningskrav, som er fastlagt i fællesskabslovgivningen i forbindelse med kommerciel kommunikation, herunder reklame eller markedsføring, og som er anført i en ikke-udtømmende fortegnelse i bilag II, betragtes som væsentlige.

Afsnit 2

Aggressiv handelspraksis

Artikel 8

Aggressiv handelspraksis

En handelspraksis betragtes som aggressiv, hvis den i sin faktuelle sammenhæng, idet der tages hensyn til alle elementer og betingelser, ved chikane, tvang, herunder fysisk vold, eller utilbørlig påvirkning i væsentlig grad indskrænker eller kan forventes væsentligt at indskrænke gennemsnitsforbrugers valgfrihed eller adfærd i forbindelse med produktet, og derved foranlediger ham til eller kan forventes at foranledige ham til at træffe en transaktionsbeslutning, som han ellers ikke ville have truffet.

Artikel 9

Anvendelse af chikane, tvang og utilbørlig påvirkning

Når det skal afgøres, hvorvidt der i en handelspraksis er anvendt chikane, tvang, herunder fysisk vold, eller utilbørlig påvirkning, skal der tages hensyn til

- a) tidspunktet for denne handelspraksis, stedet hvor den har fundet sted, dens karakter og vedholdenhed
- b) anvendelse af truende eller utilbørligt sprog eller adfærd
- c) den erhvervsdrivendes udnyttelse af en konkret uheldig situation eller omstændighed, der er af en så alvorlig karakter, at den indskrænker forbrugers vurderingsevne, og som den erhvervsdrivende har kendskab til og udnytter til at påvirke forbrugers beslutning i forbindelse med produktet
- d) byrdefulde eller uforholdsmæssigt omfattende hindringer af ikke-kontraktuel karakter, som den erhvervsdrivende opstiller, når en forbruger ønsker at udøve sine rettigheder i henhold til kontrakten, herunder retten til at ophæve kontrakten eller til at vælge et andet produkt eller en anden erhvervsdrivende
- e) trusler om at træffe foranstaltninger, som ifølge loven ikke kan træffes.

KAPITEL 3

ADFÆRDSKODEKSER

Artikel 10

Adfærdskodekser

Dette direktiv er ikke til hinder for, at kontrollen med urimelig handelspraksis, eventuelt på medlemsstaternes opfordring, kan udøves af kodeksindehavere, ligesom en klage kan indbringes for sådanne organer af de i artikel 11 omhandlede personer og organisationer, hvis der ud over de i nævnte artikel omhandlede retlige eller administrative procedurer er mulighed for at indbringe sagen for sådanne organer.

Klager til sådanne organer betragtes under ingen omstændigheder som et afkald på en retlig eller administrativ klageprocedure jf. artikel 11.

KAPITEL 4

AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

Artikel 11

Håndhævelse

1. Medlemsstaterne påser, at der findes tilstrækkelige og effektive midler til bekæmpelse af urimelig handelspraksis og til at sikre, at dette direktivs bestemmelser overholdes i overensstemmelse med forbrugernes interesse.

Disse midler skal omfatte retsforskrifter, hvorefter personer eller organisationer, herunder konkurrenter, der i henhold til medlemsstaternes lovgivning har en legitim interesse i at bekæmpe urimelig handelspraksis, får adgang til:

a) at indbringe en sag for retten i anledning af sådan urimelig handelspraksis

og/eller

b) at indbringe sådan urimelig handelspraksis for en administrativ myndighed, som har kompetence til enten at træffe afgørelse om klager eller indlede passende retsforfølgning.

Den enkelte medlemsstat afgør selv, hvilke af disse midler der skal stå til rådighed, og om domstolene eller de administrative myndigheder skal have beføjelse til forudgående at kunne kræve sagen forelagt den anden eksisterende klageinstans, herunder de i artikel 10 omhandlede. Disse midler skal stå til rådighed, uanset om

de berørte forbrugere befinder sig på den medlemsstats område, hvor den erhvervsdrivende er etableret, eller i en anden medlemsstat.

Den enkelte medlemsstat afgør selv:

a) om disse retsmidler skal kunne rettes særskilt mod hver enkelt erhvervsdrivende eller samlet mod flere erhvervsdrivende inden for samme erhvervssektor,

og

b) om disse retsmidler skal kunne rettes mod en kodeksindehaver i tilfælde, hvor den relevante kodeks bidrager til, at de retlige krav ikke opfyldes

2. I henhold til de i stk. 1 omhandlede retsforskrifter skal medlemsstaterne, hvis de finder, at sådanne foranstaltninger er nødvendige under hensyn til alle berørte interesser og navnlig offentlighedens interesse, tillægge domstolene eller de administrative myndigheder beføjelse til:

a) at påbyde indstilling af den urimelige handelspraksis eller at indlede passende retsforfølgning for at få påbudt at den indstilles

b) dersom den pågældende urimelige handelspraksis endnu ikke er iværksat, men vil blive det meget snart, at forbyde denne praksis eller indlede passende retsforfølgning for at få den forbudt

også selv om der ikke er ført bevis for, at der faktisk er lidt tab eller skade, eller at der er tale om forsæt eller uagtsomhed fra den erhvervsdrivendes side.

Medlemsstaterne træffer ligeledes bestemmelse om, at de i første afsnit omhandlede foranstaltninger kan træffes som led i en fremskyndet procedure:

— enten med foreløbig virkning,

eller

— med endelig virkning,

idet det tilkommer hver medlemsstat at afgøre, hvilken af disse to muligheder den vil vælge.

Endvidere kan medlemsstaterne med henblik på at fjerne eftervirkningerne af en urimelig handelspraksis, der er påbudt indstillet ved en endelig afgørelse, tillægge domstolene eller de administrative myndigheder beføjelse til:

a) at kræve denne afgørelse offentliggjort, enten i sin helhed eller i uddrag og i en form, som domstolen eller myndighederne finder passende

b) yderligere at kræve, at der offentliggøres en berigtigelse.

3. De i stk. 1 omhandlede administrative myndigheder skal:

a) være sammensat på en sådan måde, at deres upartiskhed ikke kan drages i tvivl

b) have sådanne beføjelser, at de, når de træffer afgørelse i sager, effektivt kan overvåge og håndhæve, at deres afgørelser overholdes, og

c) i almindelighed begrunde deres afgørelser.

Når de i stk. 2 omhandlede beføjelser udelukkende udøves af en administrativ myndighed, skal dens afgørelser altid begrundes. Desuden skal der i dette tilfælde fastlægges en procedure, således at enhver uretmæssig eller utilbørlig udøvelse af den administrative myndigheds beføjelser eller enhver uretmæssig eller utilbørlig undladelse af at udøve disse beføjelser kan underkastes retslig prøvelse.

Artikel 12

Domstole og administrative myndigheder: dokumentation for påstande

Medlemsstaterne tillægger domstolene eller de administrative myndigheder beføjelse til under civile eller administrative procedurer som omhandlet i artikel 11:

a) at kræve, at den erhvervsdrivende fremlægger beviser for rigtigheden af de faktiske forhold, der gøres gældende i forbindelse med en handelspraksis, hvis et sådant krav, under hensyn til de legitime interesser hos den erhvervsdrivende og enhver anden part i sagen, forekommer relevant under hensyn til omstændighederne i det pågældende tilfælde

og

b) at anse sådanne faktiske forhold for urigtige, hvis de beviser, der kræves i henhold til litra a), ikke fremlægges eller af domstolen eller den administrative myndighed skønnes utilstrækkelige.

Artikel 13

Sanktioner

Medlemsstaterne fastsætter de sanktioner, der anvendes i tilfælde af overtrædelse af de nationale bestemmelser, der vedtages i forbindelse med dette direktiv, og træffer alle fornødne foranstaltninger for at sikre sanktionernes gennemførelse. Disse sanktioner skal være effektive, stå i rimeligt forhold til overtrædelsens omfang og have en afskrækkende virkning.

Artikel 14

Ændringer til direktiv 84/450/EØF

I direktiv 84/450/EØF, foretages følgende ændringer:

1) Artikel 1 affattes således:

»Artikel 1

Formålet med dette direktiv er at beskytte erhvervsdrivende mod vildledende reklame og de urimelige følger heraf og at fastlægge, under hvilke omstændigheder sammenlignende reklame er tilladt.«

2) Artikel 2

— Stk. 3, affattes således:

»3. »erhvervsdrivende«: en fysisk eller juridisk person, der udøver virksomhed som handlende, håndværker eller industridrivende eller som udøver et liberalt erhverv, og enhver der handler i en erhvervsdrivendes navn eller på en erhvervsdrivendes vegne.«

— Følgende stykke indsættes:

»4. »kodeksindehaver«: et organ, herunder en erhvervsdrivende eller gruppe af erhvervsdrivende, som er ansvarlig for udformningen og opdateringen af en adfærdskodeks og/eller for at overvåge, at kodeksen overholdes af de parter, som har forpligtet sig i henhold til denne.«

3) Artikel 3a affattes således:

»Artikel 3a

1. Sammenlignende reklame er tilladt, for så vidt angår sammenligningen, når følgende betingelser er opfyldt:

- a) Den er ikke vildledende i henhold til artikel 2, stk. 2, artikel 3 og artikel 7, stk. 1, i dette direktiv eller artikel 6 og 7 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/29/EF af 11. maj 2005 om virksomheders urimelige handelspraksis over for forbrugerne på det indre marked (*).
- b) Den sammenligner varer eller tjenesteydelser, der opfylder samme behov eller tjener samme formål.
- c) Den sammenligner på objektiv vis en eller flere konkrete og relevante egenskaber, der kan dokumenteres, og som er repræsentative for disse varer eller tjenesteydelser, herunder prisen.
- d) Den bringer ikke en konkurrents varemærker, firmanavne, andre karakteristiske kendetegn, varer, tjenesteydelser, aktiviteter eller situation i miskredit, eller udsætter dem for nedvurdering.
- e) For produkter med oprindelsesbetegnelse vedrører den i hvert enkelt tilfælde produkter med samme betegnelse.
- f) Den drager ikke utilbørlig fordel af den anseelse, der er knyttet til en konkurrents varemærke, firmanavn eller andre karakteristiske kendetegn, eller af konkurrerende produkters oprindelsesbetegnelser.
- g) Reklamen fremstiller ikke en vare eller tjenesteydelse som en imitation eller en kopi af en vare eller tjenesteydelse, der er dækket af et beskyttet varemærke eller firmanavn.
- h) Den medfører ikke forveksling mellem erhvervsdrivende, mellem annoncøren og en konkurrent eller mellem annoncørens varemærker, firmanavne, andre karakteristiske kendetegn, varer og tjenesteydelser og en konkurrents.

4) Artikel 4, stk. 1, affattes således:

»1. Medlemsstaterne påser, at der i de erhvervsdrivendes og konkurrenternes interesse findes tilstrækkelige og effektive midler til bekæmpelse af vildledende reklame og til at sikre, at bestemmelserne om sammenlignende reklame overholdes. Disse midler skal omfatte retsfor skrifter, hvorefter personer eller organisationer, der i henhold til medlemsstaternes lovgivning har en legitim interesse i at bekæmpe vildledende reklame eller at regulere sammenlignende reklame, får adgang til:

- a) at indbringe en sag for retten i anledning af en sådan reklame,

eller

- b) at indbringe en sådan reklame for en administrativ myndighed, som har kompetence til enten at træffe afgørelse om klager eller indlede passende retsforfølgning.

Den enkelte medlemsstat afgør selv, hvilke af disse muligheder der skal stå til rådighed, og om domstolene eller de administrative myndigheder skal have beføjelse til forudgående at kunne kræve sagen forelagt en anden eksisterende klageinstans, herunder en sådan som omhandlet i artikel 5.

Den enkelte medlemsstat afgør selv:

- a) om disse retsmidler skal kunne rettes særskilt mod hver enkelt erhvervsdrivende eller samlet mod flere erhvervsdrivende inden for samme erhvervssektor,

og

- b) om disse retsmidler skal kunne rettes mod en kodeksindehaver i de tilfælde, hvor den relevante kodeks bidrager til, at de retlige krav ikke opfyldes.«

5) Artikel 7, stk. 1, affattes således:

»1. Dette direktiv er ikke til hinder for, at medlemsstaterne opretholder eller vedtager bestemmelser med henblik på at sikre en mere vidtgående beskyttelse af erhvervsdrivende og konkurrenter i forbindelse med vildledende reklame.«

(*) EUT L 149 af 11.6.2005, s. 22.«

Artikel 15

Ændring af direktiv 97/7/EF og 2002/65/EF

- 1) Artikel 9 i direktiv 97/7/EF affattes således:

»Artikel 9

Levering uden forudgående anmodning

I betragtning af forbuddet mod levering uden forudgående anmodning, der er fastlagt i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/29/EF af 11. maj 2005 om virksomheders urimelige handelspraksis over for forbrugerne på det indre marked (*) træffer medlemsstaterne de nødvendige foranstaltninger således, at forbrugeren fritages for enhver modydelse i tilfælde af levering uden forudgående anmodning, da manglende svar ikke er ensbetydende med samtykke.

(*) EUT L 149 af 11.6.2005, s. 22.«

- 2) Artikel 9 i direktiv 2002/65/EF affattes således:

»Artikel 9

I betragtning af forbuddet mod levering uden forudgående anmodning, der er fastlagt i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/29/EF af 11. maj 2005 om virksomheders urimelige handelspraksis over for forbrugerne på det indre marked (*) og med forbehold af medlemsstaternes lovbestemmelser om stiltiende forlængelse af fjernsalgsaftaler træffer medlemsstaterne, når deres lovbestemmelser hjemler stiltiende forlængelse, foranstaltninger med henblik på at fritage forbrugeren for enhver forpligtelse i tilfælde af levering uden forudgående anmodning, idet manglende reaktion fra forbrugers side ikke er ensbetydende med samtykke.

(*) EUT L 149 af 11.6.2005, s. 22.«

Artikel 16

Ændring af direktiv 98/27/EF og forordning (EF) nr. 2006/2004

- 1) I bilaget til direktiv 98/27/EF erstattes punkt 1 med følgende:

»1. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/29/EF af 11. maj 2005 om virksomheders urimelige handelspraksis over for forbrugerne på det indre marked (EUT L 149 af 11.6.2005, s. 22)«.

- 2) I bilaget til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 2006/2004 af 27. oktober 2004 om samarbejde mellem nationale myndigheder med ansvar for håndhævelse af lovgivningen om forbrugerbeskyttelse (»forordningen om forbrugerbeskyttelsessamarbejde«) (1) tilføjes følgende punkt:

»16. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/29/EF af 11. maj 2005 om virksomheders urimelige handelspraksis over for forbrugerne på det indre marked (EUT L 149 af 11.6.2005, s. 22)«.

Artikel 17

Oplysning

Medlemsstaterne træffer passende foranstaltninger med henblik på at informere forbrugerne om national gennemførelseslovgivning til dette direktiv og tilskynder, hvor det er relevant, de erhvervsdrivende og kodeksindehavere til at oplyse forbrugerne om deres adfærdskodekser.

Artikel 18

Revision

1. Senest den 12.6.2011 forelægger Kommissionen Europa-Parlamentet og Rådet en samlet rapport om anvendelsen af direktivet, særlig artikel 3. stk. 9, artikel 4 og bilag I, mulighederne for yderligere harmonisering og forenkling af Fællesskabets lovgivning om forbrugerbeskyttelse, og, under hensyn til artikel 3, stk. 5, hvilke foranstaltninger der skal træffes på fællesskabsplan for at sikre opretholdelse af et passende forbrugerbeskyttelsesniveau. Rapporten ledsages om fornødent af forslag til revision af dette direktiv eller andre relevante dele af Fællesskabets lovgivning.

2. Europa-Parlamentet og Rådet bestræber sig i overensstemmelse med traktaten på senest to år efter Kommissionens forelæggelse at tage stilling til ethvert forslag, der forelægges i medfør af stk. 1.

Artikel 19

Gennemførelse af direktivet

Medlemsstaterne vedtager og offentliggør de nødvendige love og administrative bestemmelser for at efterkomme dette direktiv inden den 12.6.2007. De underretter straks Kommissionen herom samt om eventuelle efterfølgende ændringer.

(1) EUT L 364 af 9.12.2004, s. 1.

Medlemsstaterne anvender disse bestemmelser fra den 12.12.2007. Disse love og bestemmelser skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De nærmere regler for henvisningen fastsættes af medlemsstaterne.

Artikel 20

Ikrafttræden

Dette direktiv træder i kraft dagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Artikel 21

Adressater

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Strasbourg, den 11. maj 2005.

På Europa-Parlamentets vegne

J. P. BORRELL FONTELLES

Formand

På Rådets vegne

N. SCHMIT

Formand

BILAG I

**FORMER FOR HANDELSPRAKSIS, SOM UNDER ALLE OMSTÆNDIGHEDER
ANSES SOM URIMELIGE**

Vildledende handelspraksis

- 1) Den erhvervsdrivende hævder at have underskrevet en adfærdskodeks, selv om det ikke er tilfældet.
- 2) Den erhvervsdrivende fremviser kvalitetscertificering, kvalitetsmærke eller tilsvarende uden at have opnået den nødvendige tilladelse.
- 3) Den erhvervsdrivende hævder, at en adfærdskodeks er godkendt af en offentlig myndighed eller anden myndighed, selv om det ikke er tilfældet.
- 4) Den erhvervsdrivende hævder, at en erhvervsdrivende (herunder dennes handelspraksis) eller et produkt er blevet godkendt eller tilladt af en offentlig eller privat instans, selv om det ikke er tilfældet, eller fremsætter en sådan påstand uden at opfylde betingelserne for godkendelse eller tilladelse.
- 5) Den erhvervsdrivende opfordrer til at købe produkter til en bestemt pris uden at gøre opmærksom på, at der kan være rimelige grunde til at antage, at han ikke vil være i stand til at levere eller få en anden erhvervsdrivende til at levere de pågældende eller tilsvarende produkter til den pågældende pris inden for en periode og i en mængde, som er rimelig i forhold til produktet, omfanget af den reklame, der er gjort for produktet, og den opgivne pris (bait advertising).
- 6) Den erhvervsdrivende opfordrer til køb af produkter til en bestemt pris, men
 - a) nægter at vise det averterede produkt for forbrugerne,

eller
 - b) nægter at tage imod bestilling af det eller levere det inden for et rimeligt tidsrum,

eller
 - c) fremviser en defekt udgave af det,

fordi han agter at promovere et andet produkt (bait and switch).
- 7) Det angives i modstrid med sandheden, at produktet kun vil være tilgængeligt i meget begrænset tid, eller at det kun vil være tilgængeligt på visse betingelser i meget begrænset tid, for at fremkalde en umiddelbar afgørelse og fratage forbrugerne tilstrækkelig mulighed for eller tid til at træffe en informeret beslutning.
- 8) Den erhvervsdrivende påtager sig at yde eftersalgsservice til en forbruger, med hvem han har kommunikeret forud for transaktionen på et sprog, som ikke er et officielt sprog i den medlemsstat, hvor den erhvervsdrivende er etableret, men yder kun en sådan service på et andet sprog uden tydeligt at have tilkendegivet dette over for forbrugeren, før denne forpligtede sig i forhold til transaktionen.
- 9) Det angives, eller der gives på anden måde indtryk af, at et produkt kan sælges lovligt, selv om dette ikke er tilfældet.

- 10) Rettigheder, som forbrugeren har efter loven, fremstilles som et særligt kendetegn ved den erhvervsdrivendes tilbud.
- 11) Der anvendes redaktionelt indhold i medierne til at promovere produktet, hvor en erhvervsdrivende har betalt for en sådan reklame, uden at dette fremgår tydeligt af indholdet eller af billeder eller lyd, som tydeligt kan identificeres af forbrugeren. (Advertorial). Dette berører ikke direktiv 89/552/EØF ⁽¹⁾.
- 12) Der fremsættes en faktuel ukorrekt påstand vedrørende arten og omfanget af risikoen for forbrugers eller dennes families personlige sikkerhed, hvis forbrugeren ikke køber produktet.
- 13) Der promoveres et produkt, der ligner et andet produkt fremstillet af en bestemt producent, på en sådan måde, at forbrugeren med overlæg forledes til at tro, at produktet er fremstillet af samme producent, uden at dette er tilfældet.
- 14) Etablering, drift eller promovning af en salgsfremmende pyramideordning, hvor forbrugeren erlægges et vederlag og til gengæld stilles kompensation i udsigt, som hovedsageligt er afhængig af, om han har introduceret andre for ordningen og i mindre grad af salg eller forbrug af produkter.
- 15) Det hævdes, at lukning af den erhvervsdrivendes virksomhed eller flytning til andre lokaler er forestående, selv om det ikke er tilfældet.
- 16) Det hævdes, at produkter kan gøre det lettere at vinde i hasardspil.
- 17) Det hævdes i modstrid med sandheden, at et produkt kan helbrede sygdomme, funktionsforstyrrelser eller misdannelser.
- 18) Der gives faktuel ukorrekte oplysninger om markedsvilkår eller om muligheden for at finde produktet med henblik på at få forbrugeren til at erhverve produktet på ringere vilkår end de normale markedsvilkår.
- 19) Det hævdes som led i handelspraksis, at der afholdes en konkurrence eller et salgsmestød med præmier, men uden de omtalte præmier eller andre rimeligt tilsvarende uddeles.
- 20) Et produkt omtales som »gratis«, »vederlagsfrit«, »uden betaling« eller lignende, selv om forbrugeren skal betale andet end de uundgåelige udgifter, der er forbundet med at reagere på den pågældende handelspraksis, samt afhentning eller betaling for levering af produktet.
- 21) I markedsføringsmaterialet indgår en faktura eller et lignende dokument, der opfordrer til betaling, og som giver forbrugeren indtryk af, at han allerede har bestilt det produkt, der markedsføres, selv om det ikke er tilfældet.
- 22) Den erhvervsdrivende, i modstrid med sandheden, hævder eller giver indtryk af, at han ikke handler som led i sit erhverv, sin forretning, sit håndværk eller sin profession, eller han, i modstrid med sandheden, udgiver sig for at være forbruger.
- 23) Der skabes det fejlagtige indtryk, at eftersalgsservicen i forbindelse med produktet er tilgængelig i en anden medlemsstat end den, hvor produktet sælges.

⁽¹⁾ Rådets direktiv 89/552/EØF af 3. oktober 1989 om samordning af visse love og administrative bestemmelser i medlemsstaterne vedrørende udøvelse af TV-radiospredningsvirksomhed (EFT L 298 af 17.10.1989, s. 23). Ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 97/36/EF (EFT L 202 af 30.7.1997, s. 60).

Aggressiv handelspraksis

- 24) Forbrugeren bringes til at tro, at han ikke kan forlade lokalerne, før en kontrakt er indgået.
- 25) Der aflægges personlige besøg på forbrugers bopæl, uden at forbrugers ønske om, at den erhvervsdrivende skal forlade stedet eller blive væk, respekteres, idet der dog gælder en undtagelse for besøg med henblik på at håndhæve en kontraktlig forpligtelse under omstændigheder og i et omfang, der er berettiget i henhold til national lovgivning.
- 26) Der foretages vedholdende og uønskede henvendelser pr. telefon, telefax, e-mail eller andre fjernkommunikationsmedier, idet der dog gælder en undtagelse for henvendelser med henblik på at håndhæve en kontraktlig forpligtelse under omstændigheder og i et omfang, der er berettiget i henhold til national lovgivning. Dette berører ikke artikel 10 i direktiv 97/7/EF eller direktiv 95/46/EF⁽¹⁾ og 2002/58/EF.
- 27) Den erhvervsdrivende kræver, at en forbruger, som ønsker at anmelde en fordring i henhold til en forsikringspolice, skal fremlægge dokumenter, som ikke med rimelighed kan anses for at være relevante i forhold til fordringens gyldighed, eller han systematisk undlader at svare på korrespondance vedrørende sagen, i den hensigt at afholde forbrugeren fra at udøve sine kontraktlige rettigheder.
- 28) En reklame opfordrer direkte børn til at købe eller til at overtale deres forældre eller andre voksne til at købe de produkter til dem, som reklamen vedrører. Denne bestemmelse berører ikke artikel 16 i direktiv 89/552/EØF om tv-radiospredningsvirksomhed.
- 29) Der afkræves omgående eller senere betaling for eller returnering eller oplagring af produkter, som den erhvervsdrivende har leveret, selv om forbrugeren ikke har anmodet herom, idet der dog gælder en undtagelse for erstatningsprodukter, der leveres i overensstemmelse med artikel 7, stk. 3, i direktiv 97/7/EF (levering uden forudgående anmodning).
- 30) Det meddeles udtrykkeligt forbrugeren, at hvis han ikke køber produktet eller tjenesteydelsen, vil den erhvervsdrivendes job eller levebrød være truet.
- 31) Der skabes det fejlagtige indtryk, at forbrugeren allerede har vundet, vil vinde eller ved udførelse af en bestemt handling vil vinde en præmie eller et andet tilsvarende gode, selv om faktum er, at der enten
- ikke findes nogen præmie eller et andet tilsvarende gode,
 - eller
 - at den handling, som skal udføres for at indløse præmien eller et andet tilsvarende gode indebærer, at forbrugeren skal betale et pengebeløb eller på anden måde påtage sig udgifter.

⁽¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 95/46/EF af 24. oktober 1995 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (EFT L 281 af 23.11.1995, s. 31). Ændret ved forordning (EF) nr. 1882/2003 (EUT L 284 af 31.10.2003, s. 1).

BILAG II

**FÆLLESSKABSRETlige BESTEMMELSER VEDRØRENDE REKLAME OG
KOMMERCIEL KOMMUNIKATION**

Artikel 4 og 5 i direktiv 97/7/EF

Artikel 3 i Rådets direktiv 90/314/EØF af 13. juni 1990 om pakkerejser, herunder pakkeferier og pakketure ⁽¹⁾

Artikel 3, stk. 3, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 94/47/EF af 26. oktober 1994 om beskyttelse af køber i forbindelse med visse aspekter ved kontrakter om brugsret til fast ejendom på timeshare-basis ⁽²⁾

Artikel 3, stk. 4, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/6/EF af 16. februar 1998 om forbrugerbeskyttelse i forbindelse med angivelse af priser på forbrugsvarer ⁽³⁾

Artikel 86-100 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/83/EF af 6. november 2001 om oprettelse af en fællesskabskodeks for humanmedicinske lægemidler ⁽⁴⁾

Artikel 5 og 6 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/31/EF af 8. juni 2000 om visse retlige aspekter af informationssamfundstjenester, navnlig elektronisk handel, i det indre marked (direktivet om elektronisk handel) ⁽⁵⁾

Artikel 1, litra d), i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/7/EF af 16. februar 1998 om ændring af Rådets direktiv 87/102/EØF om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser om forbrugerkredit ⁽⁶⁾

Artikel 3 og 4 i direktiv 2002/65/EF

Artikel 1, stk. 9, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/107/EF af 21. januar 2002 om ændring af Rådets direktiv 85/611/EØF om samordning af love og administrative bestemmelser om visse institutter for kollektiv investering i værdipapirer (investeringsinstitutter) med henblik på en regulering af administrationselskaber og forenklede prospekter ⁽⁷⁾

Artikel 12 og 13 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/92/EF af 9. december 2002 om forsikringsformidling ⁽⁸⁾

Artikel 36 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/83/EF af 5. november 2002 om livsforsikring ⁽⁹⁾

⁽¹⁾ EFT L 158 af 23.6.1990, s. 59.

⁽²⁾ EFT L 280 af 29.10.1994, s. 83.

⁽³⁾ EFT L 80 af 18.3.1998, s. 27.

⁽⁴⁾ EFT L 311 af 28.11.2001, s. 67. Senest ændret ved direktiv 2004/27/EF (EFT L 136 af 30.4.2004, s. 34).

⁽⁵⁾ EFT L 178 af 17.7.2000, s. 1.

⁽⁶⁾ EFT L 101 af 1.4.1998, s. 17.

⁽⁷⁾ EFT L 41 af 13.2.2002, s. 20.

⁽⁸⁾ EFT L 9 af 15.1.2003, s. 3.

⁽⁹⁾ EFT L 345 af 19.12.2002, s. 1. Ændret ved Rådets direktiv 2004/66/EF (EUT L 168 af 1.5.2004, s. 35).

Artikel 19 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/39/EF af 21. april 2004 om markeder for finansielle instrumenter ⁽¹⁾

Artikel 31 og 43 i Rådets direktiv 92/49/EØF af 18. juni 1992 om samordning af love og administrative bestemmelser vedrørende direkte forsikringsvirksomhed bortset fra livsforsikring ⁽²⁾ (tredje skadesforsikringsdirektiv)

Artikel 5, 7 og 8 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/71/EF af 4. november 2003 om det prospekt, der skal offentliggøres, når værdipapirer udbydes til offentligheden eller optages til handel ⁽³⁾.

⁽¹⁾ EFT L 145 af 30.4.2004, s. 1.

⁽²⁾ EFT L 228 af 11.8.1992, s. 1. Senest ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/87/EF (EUT L 35 af 11.2.2003, s. 1).

⁽³⁾ EUT L 345 af 31.12.2003, s. 64.